

307078

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ జూలై 7 వ తేది గురువారము

No. 58

సంపుటము. ౪.

కింకర నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస బహుళ ద్వితియ ౨.

సంచిక ౫౮

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము.

అన్నిరొప్పులకు సిద్ధపదము.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండదగినది

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల

జారదోలును. వాయువుబొట్ల పోగొట్టును

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము దీపో, మద్రాసు బొంబాయి.

శ్రీశేషలక్ష్మణ గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. వి. బిర్లాలు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

చాయకు పూచీబివ్వబడును.

క్రొత్తకంపెని.

బహుచౌక.

మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైన ఎక్కువపట్టుకత్తెలు చీరలు.

2 1/2 x 1 1/2 గజములు.

వడిపంచలు. వస్త్రములు.

మొదటిరకం సాగవైన నేత గల

తులం. 1కి 0-9-6 0-9-0

రెండవరకం దట్టమైన నేతగలది ,, ,, 0-9-0 0-8-0

మేము చిన్న చేతిరుమాళ్లును, దట్టమును, సాగవైన పట్టు
చీరలనుకూడ తయారుచేయుచున్నాము.

కావలసినవారు ఈ క్రిందివివరమునకు ప్రాసీకోనవలెను.

యమ్. యస్. నరసింగరావు తి కంపెని,

పట్టుగుడ్డల వక్రకులు, పోస్టు ముక్కలూరు

P. O. Mulkalmuru (మైసూరు ప్రావిన్స్).

Mysore Province 733

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయుడు

గారి ప్రోగ్రాము.

	దినములు.	
భీమరంగం	6-6-17 ,, 7-6-17	2
అవధికు	8-6-17 & 9-6-17	2
నరసాపురం	10-6-17 to 12-6-17	3
అచలాపురం	16-6-17 & 17-6-17	2
రామచంద్రపురం	19-6-17 ,, 20-7-17	2
యందపేట	21-6-17 ,, 22-6-17	4
కాకినాడ	24-6-17 to 27-6-17	4
కెల్దాపురము	28-6-17 & 29-6-17	2
పిఠాపురము	30-6-17 to 1-7-17	3
తుని	2-7-17 & 3-7-17	2

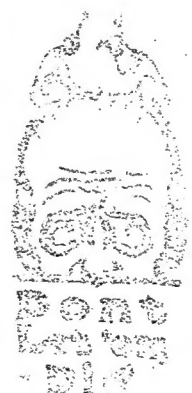
126

చిన్న పురుగులు

100

వెద్ద వెద్ద బట్టకలను జేయును.

చుండు, బోడి యగులు, వెండ్రుకలూడులు,
త్రురైజె జిల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన
గలుగును.

వాకవలూర! ఈ పురుగులకు తుంబులకట్టు,
విడి విరాచునుతేక మీద పురచేసికొనో
మీ మీ గృహములలోని కేలకొట్టెలు
బంగారుతో నింపుడియుండును.

తీరకలేకననితేయుచుండు ఈచుండు
పురుగులకు, అతివ్యాధికయి చేరొందిరి
శ్రీ వెండిగ సహకారిగా మండవగినబంటు
చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే విరో
ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నవయోగించుక
డి చేపించిన ఆవిరకాలముననే బట్టలెం
వారితో సహధ్యాయు గావలసివచ్చును.

కాపుర నిట్టి వరచరకుపు

“కామినియా నూనె”

సహజమున సంపూరింపును. చుండును బోగొట్టును.
కెల్దాపురము చాలసివ్వను. పుర్రెనుంచును బోగొట్టును
కలకట్టుకు పరిమళ ముగంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, గజలు నూనెలను కలపూర చేయువారి నొక
జాన పడకుండు.

విల జడ్డి 1-కి దు. 1-0-0	వి. వి. దు. 0-4-0
2-కి దు. 2-10-0	వి. వి. దు. 0-7-0

ఉ చి త ము.

ఈ నూనెను చుండుపురుగులకుండు, అర్థజూచిడి
తంపుకొనువారి కెల్ల వికసారి వాడుకొనుటకు చదివోవువంత
గానె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

పోలు వీజెగెల్లు:

కంప్లైయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెని,

3, 155, నూమ్యా శ్రీమం పిల్ల, బొంబాయి.

కుద్రాగు చేబంటు:- మెహతాపురమార్గమున,

53, వైశాలిబాగ్, బొంబాయి.

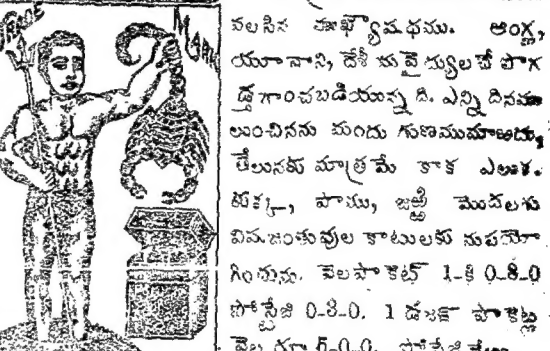
A Magic Cure for Scorpion Sting.

సర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని.

(ఓజిష్టపై (శ్రీదు మార్కు) 538

ఈ ఖిమతో కచ్చువారు సంకోపముతో పోవుదురు.

గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునం దుండ
వలసిన ఖాళ్యోపద్రవ్యము. అంక్ష,
యూనాసి, దోకి మనె మ్యులచే పొగ
డ్రగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లుంచినను మందు గుణముమాటడు.
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
కుక్క, పాము, జిప్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నువయో
గింనును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 దళక పాకెట్టు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి వేటు.

సికేసారి 2 ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వం.

కర్తవలకు 100కి 25 రూపాయలు కమీషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:- ధనలక్ష్మీ కంపెని,

1-5 వెంకటేశమేష్ట్రీ, పి.సి. పోసారపేటపొట్టు, చురరామ.

‘A Letter to the People of India’

BY

Mr. Lionel Curtis.

A very interesting book which must be read
by all people interested in Indian Politics.
Mr. Curtis is for self-government for India
and how he arrives at this startling conclu-
sion is beautifully set forth in this book. A
scheme for an Imperial Parliament of the
Empire in which India will also be an equal
partner is also sketched.

Price including V. P. charges As. 0-12-0
For copies apply to

Manager,

“ANDHRA PATEIKA”

POST BOX NO. 217

MADRAS. E.

రామదాసు నాటకము.

(తెనుగుభాషయందు)

బల్లాదిగోనుండు

మోదరా నాడు హోకోపునకీలు,

ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులవలన

రచియింపఁబడినది.

వెల - ప్రతి 1-కి ఒక రూపాయ.

(అ. చెన్నాలికాక)

ప్రతులు దొరుకు స్థలములు.

(1) ధర్మవరము గోపాలాచార్యులు పక్కిలు-బల్లాది.

(2) నెం॥ 64 తులసింగ చెరుమాళ్ళ కొనులపిట్ట,

793 తిరువల్లిక్కేణి, మద్రాసు.

జాతీయ విద్య

(ఆనిబేసెంటమ్మ.)

ఆనిబేసెంటమ్మగారు 1896 సం॥నుండియు జాతీయవిద్య నాదర్శమొనర్చుకొని పాటుపడుచుండిరి. నెల్లటలు హిందూ కళాశాల స్థాపన మీ యాదర్శములముననే జరిగియుండెను. ఇట్టి జాతీయవిద్యను గూర్చి యీమె యొక కరపత్రమును ప్రచురించియున్నారు. జాతీయవిద్యను నెలకొల్పి యల్పించు నావశ్యకతను ఈమె గత సంవత్సరాంతమున చర్చించియుండెను.

“హిందూదేశమునందలి కళాశాలలు హైందవుల కనుగుణ్య మగుచిరి ననువును, హైందవుల పరిపాలనమున నుండుట యవశ్యకమై యున్నది. నెల్లటలు హైందవ కళాశాలలయిటుల నడుపబడుచున్నది. దొరతనమువారి కీకళాశాల పాలనమున నధికారము లేదుగాని దొరతనమువారియెడ నిది వైరభావ మూనియుండలేదు. మాతృదేశమునందును సార్వభౌమ సామ్రాజ్యములయందును భక్తిగల సన్న్యాసవర్తనలగు హైందవపాఠశాల నీకళాశాల వెలువరించుచున్నది. దేశీయుల పరిపాలనయందు దేశీయ పద్ధతుల కనుగుణముగ పద్ధతుల విద్యను గరపుచు, స్వదేశసార్వభౌమ సామ్రాజ్యభక్తియుతులు సన్న్యాసులు జ్ఞానసంపన్నులును అగు పాఠశాల సిద్ధపరచు పై కళాశాల యట్టి కళాశాలలు హిందూదేశముయొక్క కొంత దీర్ఘకాలపు, ఇందులకుగాను, కళాశాలలయందు యువకుల వాతావరణము గాఢముగా మాతృదేశభక్తియై యుండవలయును. యువకుల సహజోత్సాహమును క్రమముగ శిక్షణము నందజేయవలయును గాని మృతినొందింపరాదు. భయకారణమున శిష్యులు గురువులమన్నించుట గాక గురు శిష్యులకు ప్రేమయే మన్నన కారణముగ నుండవలయును. జీవనోపకరణముగ తలంచి, ఏదియో యొక రీతిని తట్ట తగుల వేయవలె”నని గాక, తమవృత్తి పరిత్రమగు మాతృదేశసేవక నెంచి యుపాధ్యాయులు చరించిన వైని వివరింపబడిన స్థితి యేర్పడగలదు. పాఠశాలయంతేగాక, క్రీడాభివృద్ధిని నుపాధ్యాయుడు తన శిష్యులతో సంఘటింపవలయును. స్వచ్ఛందముగ భారతభూమికి పాఠశాల నాయత్త పరమ మంటిమని నమ్మి యుపాధ్యాయులు తమ విద్యార్థులకు జ్ఞానోపదేశ మొనర్చు బాసవలయును. ఇట్టి కళాశాల ప్రతిరాష్ట్రమునందును నెలకొల్పవలయును. దీనిపట్టి యారాష్ట్రమునందంతట నిట్టి కళాశాలలు వెలుగలవు. వర్తమాన కాలమున యువకులు జాత్యుద్ధరణ కార్యములకూలై యున్నారుగాని పాఠశాల నియమిత కాలమైన వెనుక వీరలగుర్చి శ్రద్ధ దీసికొనవారెవ్వరును లేరు. పాఠశాలలయందు వీరలగురువులకు వీరత యందు ప్రేమలేదు. నతీనజన్మయగు వీరి మాతృదేశభక్తి రాజద్రోహమనియు, వీరి స్వగౌరవ మవిధేయత యనియు, వీరియోత్సాహము విప్లవమనియు పరిగణింపబడుచున్నవి. తమ నాయకులను బహిరంగముగ గొలుచుటకు తిరికధికారము లేదుగాదా!

“మహానీయులగు భారతీయులచాయాపటములను పాఠశాలలయందు చుట్టించుటకు మారుగ, విద్యార్థులు వాటిని భద్రపఱచి యుంచుకొనవలసినదేగాని బహిరంగ మొనర్చుట కధికారము లేదయ్యెను. మన విద్యార్థులకు మనము స్వతంత్రాదర్శములపై శిక్ష యొనర్పవలయును. వారల ఉత్సాహము, సాహసము, ఆత్మగౌరవములను చూచి మనము భయమంద నగత్యము లేదు. ఇవియే స్వతంత్రజాతి కాభరణములు. ఇంగ్లండుదేశమున నాంగ్లయువకుల లెంత స్వతంత్రులూ, హిందూదేశమున మన హైందవయువకుల లెంత స్వతంత్రులై యుండవలయును. కనుక యువకుల దేశాద్యాభ్యుదయ గమనించుట ముఖ్యమై యున్నది. యువకుల దేశోత్సాహము ప్రధానమని పాఠశాలలు నమ్మి విద్య కంత ప్రాముఖ్య మొనగూడదు. సాములు, కరకర్తలు మున్నగువానిగూడ వీరి విద్యాభ్యాసమును చేపట్టవలయును.

“వైదికమత విద్య నేమరగూడదు. హైందవయువకుల కనుగుణ్యముగ నట్టి విద్యావిధానమును సంఘమువారు నెలకొల్పి, వాణిజ్య, సాంకేతిక, పాఠశాలములు కందు ప్రదేశ మీ యవలయును.” ఇందువలన జాతీయ పురోగతి సిద్ధింపగలదు.

“దొరతనమువారి సహాయము నపేక్షింపక, మన కళాశాలలు సామన్యమున దొరతనమువారికొకళాలను మించి

యుండవలయును. హిందూదేశమున తప్ప ఇతర ప్రదేశములందంతట విద్యయందు నూతనజీవన మేర్పడుచున్నది.”

“దొరతనమువారి 559 వ ఉత్తరువు వెలువడగ నె, యొక నాలసించిన ఫలితములేదని సుప్రసిద్ధులగు వారలు వెక్కిరింప కీక్రిందిలేఖ సంపిలిసి:—

విద్యావిషయమున దొరతనమువారి యొత్తిడి యధికమగుచున్నది. అందుచేత సామ్రాజ్యమునందు హిందూదేశ స్వతంత్రతనుగూర్చి పాటుపడుచుండిన మహానీయులకు నూతనసమస్య యేర్పడినది. వీరు శ్రద్ధజూచుకొనక యుండిన దేశమునందలి యువకులు రెండుభాగములగుదురు. ఒకభాగము కేవలము నిరుపయోగమై దొరతనమువారి భృత్యులై యుండురు. రెండవ భాగము, దొరతనమువారి కెదురై ఆరాజకులగుదురు. ఇది వరలో రాజకీయవ్యవహారజ్ఞానం యుపన్యాసములు విద్యార్థులకు జ్ఞానాపాదకముగ నుండెడివి. వైయుత్తరువు మూలమున నెట్టిజ్ఞానము కలుగకుండ దొరతనమువారి రొనర్చిరి.

జాతీయవిద్యను నెలకొల్పి యీ ఉభయతరగతుల వారిని గాపాడుట కర్తవ్యమైయున్నది. జాతీయవిద్య దొరతనపు విద్యకు వైరియైయుండదు. ఇతర ప్రదేశములయందువలె నిటు గూడ ఈ విద్యాపద్ధతులవలన యువకులు దార స్వభావులైన పాఠశాల కాగలరు.

“ఓ, న, మః”లు మొదలు సంపూర్ణ పాండిత్యము గలుగువరకు జాతీయవిద్యా పద్ధతుల ననుసరించి విద్య నేర్చునట్టి ఏర్పాటులు చేయవలెను. ఏవయస్సు గలవారి కావయసున కవశ్యమగు విద్యగరపబడును. ప్రస్తుతము వాణిజ్య పారిశ్రామిక విషయములయందు పురోగతి యవశ్యకముగాన ప్రభుత్వమున నావిషయములయందు విశేషముగ శ్రద్ధదీసికొనబడునెగాని కళావిద్య మణవబడనేరదు.

“వైని వివరింపబడినట్టి విద్య యీదేశమున కత్యంతావశ్యకమైయున్నను దొరతనమువారిట్టివిద్యను నెలకొల్పటం యందుగాని ప్రోత్సహించుటయందుగాని శ్రద్ధ దీసికొనలేదు. వాణిజ్యవిద్యవహారవేత్తలలో నగ్రగణ్యుల సహాయ మావశ్యకమైయున్నది. జాతీయవిద్యను నెలకొల్పి మేముద్యమించి యుంటిమి. జాతీయవిద్యాసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద వ్యవహారము జరుగును. సంఘమువారు పరీక్షలను నియమించుట, పరీక్షలు చేయించుటాదిగాగల కార్యముల నెరవేర్చురు. సంఘమువారే పట్టముల నొసగుదురు. విద్యార్థి నుండి యపేక్షింపబడిన సామర్థ్యముపై సంఘమువారి పట్టముల మూల్యత యాధారపడి యుండును.

“దేశభావయందు విద్యార్థుల కుపదేశము జరుగును. ఆంగ్లభాష నిర్బంధ ద్వితీయభాష యొనర్చబడును. విద్యార్థి పూర్వుల మతాచారముల ననుసరించి యావిద్యార్థికి మతవిద్య యొనగబడును. సంఘమువారే పత్రగ్రంథ నిర్ణయ మొనర్చురుగాన హిందూదేశ విషయములకు వీరు ప్రాధాన్య మొసంగగలరు.

“విద్యభావ విద్యానిధి పరిపాలక వర్గమువారు జాతీయవిద్యాసంఘమున చేర ననుమతించిరి. కనుక నిధివారి యాజమాన్యముక్రింద నున్న పాఠశాలల నాధారముగ జాతీయవిద్యాపద్ధతులను నెలకొల్పవచ్చును. స్త్రీలకుగూడ విద్య నొసగి వారల నున్నతదశలోనికి గొనిరా యత్నింపక తోయిన జాతీయవిద్యాక్రమము-సంపూర్ణత గాంచజాలదు.

“గూడలూరులో జరిగిన రాష్ట్రీయ సభాసరమున, సంఘమున జేరుచుని కొందరు మహానీయుల గోరియుంటిని. వారందుల కనుమతించియున్నారు. బొంబాయి, బీహారు బంగాళమాదిగాగల రాష్ట్రములయందలిమహానీయుల యభిరుచియును బడసినయనంతరము, సంఘసభ్యుల నాయకులుప్రకటింపబడును.

“జాతీయవిద్యను నెలకొల్పటం సుకరముగాదు గానియత్యంతావశ్యకమైయున్నది. మీయభిరుచియును, నాయభేయమును గోరుచుంటిమి. ప్రాముఖ్యత లేనిదనియితరులు విద్యాసంఘమును త్రోసిపెట్టుట కవకాశ ముండగూడదు. సుప్రసిద్ధులగు మదరాసురాష్ట్రమునందలి మహానీయులు కొందరిదివరలో ననే సంఘసభ్యులై యున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములయందలి శ్రమఖులకు లేఖలంపబడుచున్నవి.

“మీరనుమతించిన యెడల, విద్యాసంఘమునకు జార్జి ఎస్. ఆరెండెలుగారు గొప్ప రిజిస్ట్రార్ గు నుండుట సమృద్ధిమైనా? ఈపదవికి తగినవారికొకరుండని మాతలంపు.

“ఈ తీరున 74 రకు లేఖ లంపబడినవి. 41 రిదివరలో నంగీకరించి యుండిరిగాని యొకరు సభ్యత్వ మక్కర లేదనిరి. వేరొకరు తమ శక్తివందన లేక సహాయ మొనర్చువనిరి గాని నభ్యుగ్రగనుండ నంగీకరింపలేరె. చాలమంది స్వస్థానముల

నుండకపోవుటచే ప్రత్యుత్తరములు కొనిరాలేదు. నాలు గయిదు లేఖల సంపనుంటిమి. జాతీయ పూర్తియుగువరకు ప్రకటింపదలంపలేను గాని గవర్నరుగారి వైఖరిచూచి బెదిరి, నే ననుమర్థుల నగుట తటస్థించెనేని యితరులు నా తలవెట్టిన కార్యమును నెరవేర్చవచ్చునని యంతవరకు చేరిన సభ్యులనిచట ప్రకటించుచుంటిని:—

విధాన వివరములు

(1) సమాజమునకు జాతీయవిద్యాభివృద్ధి సంఘమని పేరు.

(2) సమాజమువారి యుద్దేశములు.

(i) దేశీయుల పరిపాలనమున మున్ను విశ్వవిద్యాలయములు, కళాశాలలు మున్నగునవి నెలకొల్పుట. అన్ని ముఖ్యముల విద్యార్థులు సమముగ జూడబడుదురు. దేశభావలయందు విద్య గణపబడును.

(ii) పరిశోధనాలయము నెలకొల్పుట వాణిజ్య పారిశ్రామిక వ్యవసాయకాది వృత్తుల శిక్షణమునొసగుట

(iii) ప్రైవేటునింగుకళాశాలలు, పుస్తక భాండాగారములు, మ్యూజియములు మున్నగునవి నెలకొల్పుట.

(iv) సమాజమువారి పద్ధతుల నన్నిటిగాని కొన్నిగాని పాటించుచు, భారతీయుల పరిపాలనమున మున్న ప్రతిష్ఠాపనముల తమలో చేర్చుకొనుట.

(v) పరిపాలకవర్గ సభ్యులు:—

సర్. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరుగారు, కె. సి. వి. ఇ., ఎల్. ఎల్. డి., మాధవరావుగారు సి. వి. ఇ. మైసూరు తిరువాన్కూరు బరోడా దేశములలోను దివాను, గొల్కొరావుబహద్దరు వి. కె. రామానుజాచార్యగారు, గొల్కొ. వి. వి. నరసింహఅయ్యరుగారు, గొల్కొ. రావుబహద్దరు బి. ఎస్. శర్మగారు (ఇంఫీరియలు సభ) గొల్కొ. కె. వి. రంగస్వామిఅయ్యరుగారు, (ఇంఫీరియలు సభ) గొల్కొ. న్యాల్. సనాశివఅయ్యరుగారు, దివాను బహద్దరు; గొల్కొ. న్యాల్. పి. ఎస్. చంద్రశేఖరఅయ్యరుగారు (మైసూరు), చంద్రశేఖరఅయ్యరుగారి భార్య, ఎస్. కస్తూరి రంగఅయ్యరుగారు హిందూపుత్రికా సంపాదకుడు, ఆనిబేసెంటమ్మగారు, నూ ఇండియ, ఎ. రంగస్వామి అయ్యరుగారు ఎఫ్. ఎమ్. యు, స్వదేశమిత్రులు, నాగేశ్వరరావుగారు, ఆంధ్రపత్రిక, సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ఎఫ్. ఎమ్. యు, సి. జనరాజదాసగారు, మిసెసు సి. జనరాజదాసగారు, జి. ఎస్. ఆరెండెలుగారు, బి. పి. వాడియగారు.

వంగరాష్ట్రము.

సర్ రవీంద్రనాథటాగారు, గొల్కొ. అబ్దులు రసూలుగారు, సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు బెంగాలి పత్రికాసంపాదకుడు, మోతిలాలు గోసుగారు, అచ్యుతబాబుపత్రిక, బి. ఎస్. పక్రవర్తిగారు, హిరేంద్రనాథ దత్తుగారు, బి. సి. బాటర్లగారు బారిష్టరు, సి. ఆర్. దాసుగారు, బి. కె. లాహిరిగారు, బొంబాయి రాష్ట్రము.

బి. జి. తిలక్కుగారు, ఎఫ్. సి. కెల్కరుగారు, ప్రొఫెసరు పి. కె. బెలాంగుగారు, జమ్నాదాసు ద్వారకాదాసుగారు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు.

గొల్కొ. డెజ్ బహద్దరు సప్రగారు, (ఇంఫీరియలు కాసన సభ) గొల్కొ. మోతిలాలు సెహ్రాగారు, మున్ను ఈశ్వర చరణగారు. పండిత ఇక్బులు నారాయణగురుగారు హైస్కూలు హెడ్డుమాస్టరు, మిస్. ఆరెండెలుగారు, ఎల్. ఆర్నాసుగారు, బి. సంజీవరావుగారు (ప్రిన్సిపాలు), మిసెసు సంజీవరావుగారు (బాలికా కళాశాల, కార్యదర్శి).

బీహారు రాష్ట్రము.

సయ్యదు హస్సనుఇమాము సాహెబుగారు, గొల్కొ. రాయబహద్దరు పూర్ణేందు నారాయణ సింహగారు.

(4) ఏయభిమున లభ్యపడిననెమి, సంఘమువారి యాస్తిని సమాజోద్దేశ నిర్వహణమునకు మాత్రమే వినియోగింపవలయును. గాని, సభ్యులకు వారిద్వారా హక్కు కలదనుచారికి గాని యియ్యరాదు. సమాజసేవకులకు తీతములక్రింద నొసగవచ్చును. (5) సమాజము విడిపోవుట తటస్థించెనేని, అప్పులపోష మిగిలిన సమాజపు ట్రాస్టిని సభ్యులకేయగూడదు. సమాజోద్దేశముతో నేకిభవించు నట్టి యువ్యములుగల యితర ప్రతిష్ఠాపనములకు చెందవేయవలయును ఏ ప్రతిష్ఠాపనములకు చెందవేయనదియు సభ్యులలో 3/5 వంతునకు తక్కువగా కుండ సమాజేతమై తీర్మానింపవలెను. ఇట్లు జరుగుట తటస్థించినయెడల జ్యూరిసుడికవనల కోర్టువారి విషయమును నిశ్చయింప వలయుమును నిశ్చయింప వలయును.

సమాజపు నిబంధనలు.

(1) బాల్య వివాహములను సమాజ పరిపాలక వర్గముగ నుండవలయును. ఈ సంఘమున 40 మందికి తక్కువగా కను 100 టికిని పాద్యకను సభ్యులనుండవలయును. సభ్యులు యావత్తీవమును సభ్యులుగ నుండవచ్చును. వీరు రాజీనామా దాఖలు చేయవలసిన సభ్యులుగ తలపెట్టవచ్చును. సభ్యుని నెవని వైన సంఘమునండి తప్పించుటకు సంఘమువారి కధికారము కలదు. ఇందువిషయమై ప్రతేకముగ సభను కావించి, సంఘ సభ్యులలో క్లి కంతు సభ్యులు వోట్ల నిచ్చినయెడల సభ్యుని తొలగింపవచ్చును.

(2) బోర్డువారికి, (వెసిడెంటు, వైసు (వెసిడెంటు, కోశాధికారి, రెజిస్ట్రారుల నెన్నుకొనవచ్చును. ఈ యుద్ధ్యులు 5 సంవత్సరములవర కి పదవుల ననుభవించుటకు గాని బోర్డువారికి వీరలను తప్పించు పధికార మున్నది.

(3) మాటుగురు సభ్యులు చేరువరకు బోర్డువారు తమ సంఘము వృద్ధి చేసికొనవచ్చును.

(4) ఏటేట బోర్డువారు బాలీయమహాసభ ఎచట జరుగునో ఆచట నాసభ జరుగుచుండ తామును సభ చేయవలయును. అధ్యక్షుడెప్పుడు వలచిన నపుడు బోర్డును సమావేశము చేయవచ్చును. పదిమంది సభ్యులు (వారతమాలకమున కోరిరేని అధ్యక్షుడుగాని యాతడు లేకపోయిన రిజిస్ట్రారుగాని తప్పక బోర్డు సభ్యులను సమావేశ మొనర్పవలయును.

(5) బోర్డు మీటింగు లన్నిటియందును సభ్యులు స్వయముగ గాని (వారత మాలమున గాని, ప్రతినిధుల ద్వారా గాని వోట్ల నీయవచ్చును.

(6) సంఘమున నున్న సభ్యులలో 4 వ వంతు సమావేశ మైనగాని సభ చెల్ల నేరదు. నియమిత సభ్యులు రాని యెడల, సభ యెప్పుడు కూడ కొనసదియు తెలియజేయక, విరమింపవచ్చును. లేదా అధ్యక్షుడు సభకు వాయిదావేసి, వాయిదా తేదినాడు, నియమితసభ్యు కూడినదియు లేనిదియు విచారింపక వ్యవహారమును పరిష్కరింప వచ్చును.

(7) (వెసిడెంటు గాని, వైసు (వెసిడెంటు గాని సంఘ సభాధ్యక్షులై యుండవలెను. ఒక విషయమై సభాసభ్యులు రెండు పక్షములై యిరుపక్షములవారు సమానబలము కలవా రై నచో విషయ తీర్మానమున సభ్యులైన కధికారము కలదు. ఈ యిరువురు రిజిస్ట్రారులు నుండక పోయినచో సంఘ సభ్యు నెవ్వనివైన అధ్యక్షునిగ దీసికొనవచ్చును. ఈతనికి కూడ కాష్టింగువోటు ఉండును.

(8) వార్షిక సమావేశ మిక 15 దినములకు జరుగుననగ సంఘసభ్యులకు నోటీసులు చేరయింపవలయును. సభాకార్యములను నోటీసునట్లు ప్రకటించవలయును. సభ్యునితోలించుటకు గాను ప్రత్యేకసభ జరుగవలసి యుండినచో అట్టిసభ యొక మాసమునకు జరుగుననగ సంఘ సభ్యులకు నోటీసులు పంపవలయును.

(9) బోర్డువారిొక కార్యనిర్వాహక సంఘము నేర్పరతురు. ఈ సభయందు వైర్యము వైసువైర్యము లిరువురును 7 రు సభ్యులును ఉండురు. కార్యదర్శి యాహ్వనమువై నీ సభ వారు వీలునుజూచుకొని సమావేశ సమయమును స్థలమును ఏర్పరచుకొందురు. సమాజ శ్రేయమునకు సంబంధించిన కార్యముల నున్నటి నీసంఘము వారు నిర్వహింపవలయును. బోర్డువారి రిజిస్ట్రారుసంఘకార్యదర్శిగనుండి సహకారుల నెన్నుకొను పధికారము గలిగియుండును. కాని యీసహకారులకు మీటింగులలో వోట్లుఉండవు. మేనేజింగు కమిటీవారి సమావేశములందును నియమిత సభ్యులసంఖ్యయుండకతీరదు. వైర్యుగాని వైసువైర్యుగాని లేనిసమయమున కమిటీవారు తమలో సెక్రెటరీవైర్యుగ తేసికొనవచ్చును. ఈయధ్యక్షునకుగూడ కాష్టింగువోటుకలదు.

(10) బోర్డువారు విశ్వవిద్యాలయము నేర్పరచినప బోర్డువారి విశ్వవిద్యాలయపరిపాలకవర్గమును నేర్పడుదురు.

ప్రథమ ఆంధ్ర దేశ సంస్కరణసభ

(పూర్వసంచికానుబంధము)

కొన్ని మరాఠాచారములు.

అతి బాల్యవివాహములు, అతి విశిష్ట వంతుస్కూల వివాహములు, నిర్బంధవైధవ్యము, వివాహోపనయ నోత్సవము లం దిలివ్యయముచేయుట, కన్యాశుల్క భక్తులములు, విదేశీగమన నిరసనము, ఈదురాచారములవలన గలుగు మహానష్టములు, ఘోరపాపములు, నిర్భగదారిద్ర్యము, వంశనాశము వర్త సంకరములు, వీనిని గూర్చి పేరుపేరు తీర్మానములు సభ వారు చేయుదురని నమ్మదను.

సిగ్గుమాలి పెండ్లికాలందు బలవంతపడి వరకట్నము లందుకొనుటయేగాక కొత్తకట్నము లిచ్చనంగాని నిషేకమున కియ్యకొనిని నిర్భాగ్యులు, సరాధములు, మహాపాతకులు మన యాంధ్రదేశంబున సముతము కానవచ్చుట మహాసంతాపకరము. ఆంధ్రసంఘమునకు తలవంపులు.

కావలిసంస్కర్తలు.

బాలవితంతు వివాహముల తేసికొనవారిని నట్టి వివాహములందు భోజనములుచేసి ప్రోత్సహించువారిని బూర్వాచారపక్షము వారు పెట్టు బాధల మాన్పుటకై కావలి సంస్కర్త లీమధ్యగావించిన ప్రయత్నములును, వారివై పుష్కరి స్వాములవారు ప్రయోగించిన నిర్భక్త బహిష్కార బాణములును, వీని సేవాశ్రమ సరకు సేయక వైర్యముతో ఢిక్కరించి నిలచిన సంస్కర్తల కార్యదీక్షయు, మూడేండ్లు పోరాటమైన పిదప సంస్కర్తల న్యాయమాగ్దమును గమనించి భేదములవదిలి యెప్పటియట్లు ప్రవర్తింపసాగిన మాజిల్లా (ప్రజల యుద్ధార, స్వభావమును, ఇష్టపటికాంధ్రలోకమున కంతకు విడితమై యుండ నేలేల మరల వివరింపవలయు.

సంస్కరణోపాయములు

మహాకార్యముల సాధించుట కొక ధేమాగ్దము. ధర్మము న్యాయమునకు కార్యమును బూని మనస్సాక్షి నెదుటబెట్టుకొని లోకదూషణ భూషణములకు లక్ష్యపెట్టక సర్వకార్య కర్మ ఫలములకు కారణంబును సర్వకర్తయు పురాణపురుషుడును, అనంతండును, కల్పాంతే స్థాయయు వైన యాయభిలాంధ కోటి (బ్రహ్మాండ నాయకునివై, జగద్రక్షకునివై, సర్వకార్య నిర్వహి వై కార్యభారముమోపి యధికారులని స్నేహితులని చుట్టపక్కములని, శత్రుకోటియని తారతమ్యములు సేయక నన్ని బాధలకు నందరి దూషణలకు నోర్చి వైర్యముతో, నేక దీక్షతో భగవత్సాక్షిసలతో ప్రేమప్రవాహముతో దాము పట్టినపని సాగించుటయే యుత్తమోత్తమము. సవాతనమునకు సంస్కార మహాతంత్రము, వీరు పోయిన మాగ్దములనే మనము కూడ పోవలయు.

సంస్కరణమును పేర గొందలు సంఘమునకు దెచ్చి పెట్టుకొన్ని మరాఠాచారములగూర్చి ముచ్చటింపవలసి యున్నది. పాశ్చాత్య సంస్కరమున నేమో యీమధ్య నాంగ్లేయ విద్యా పారిణాలగు కొందరు మద్యపానము నీషిద్ధకర్త భక్షణము విచ్చలవిడిగ జేయుచున్నారు. ఈదురాచారముల మాన్పుటకై పాశ్చాత్యదేశములలో Temperance societies; Humanitarian leagues (తాగుబోతుతనమును, మాంసాహారము నణచివేయు సమాజములు బయలుదేరి భగీరథ ప్రయత్నముల జేయుచుండ విద్యాధికు లీదుర్భాషముల దాసులగుట వివాదకరము. ఇట్టివారు సంఘసంస్కరణమునకు విరోధులు. మన సిద్ధాంతములకును సంతరాత్మకును ప్రతికూలము కానివోట్లు, నగగా చేషభూషణలందును నీతి, తుల జేరునిత్య స్వల్పవిషయములందును మనభూతుల పద్ధతుల సేవాశ్రమ మార్చగూడదు.

రజస్వలా వివాహములు.

ఇక రజస్వలా సంతరివివాహములగూర్చి కొంత యాలోచింతము. నితంతు వివాహములగూర్చి లెక్కకు మిక్కిలి యైన సభలలో ప్రబలమైన కాస్త్రవాదములుజరిగి యక్షత యోనులకు బునర్వివాహము చేయువిషయమున కాస్త్రనిషిద్ధ మేమాత్రము లేదని యిప్పటికి బాలవరకు నుదయా పక్షముల వారంగిరించి నట్లనవచ్చు. గర్భాధానముతోజేరిన కన్య వివాహము కన్యయే గాదనియు కందుచే నక్షత్రయోనులు నితంతువులే కాదనియు వీరి నుతము. ఈయధిప్రాముము మిక్కిలి సహేతుకము; యుక్తియుక్తము ఒప్పినను.

వైనవిరించిన వాక్యములలో వివాహమును మాటకన్యను గర్భాధానముతో చేరినకన్యయని స్పష్టము. వాడుకలో మాత్ర మీపడును సప్తతితో సంత్యుడుగు కన్యాదానమున కన్యయించుచున్నది. దీనికి కారణములేక పోలేను. రజస్వలా వివాహములు కాస్త్రవిహితములగునని చెప్పవారింటితోత్పత్తిమొదక, క్రమమైన వివాహములు బుతుమతియైన వెనుక నే జరుగవలసివట్లు చెప్పియు తత్సూక్ష్మమే కన్యాదానము కావలెననియు శ్రీ 10 ఏండ్లకు కన్యయగుననియు (వ్రాసియున్నారు. అయినను, కాలక్రమమున నిశ్చితాకన్యయే తీరిన వివాహ బంధముగ పరిణమించి అనేక యన్యముల కాకరమైన అతిబాల్య వివాహములకు గారణమైనది; గనుక కన్యాదానము నిశ్చితాకన్యగా మాత్రమేమంచి సప్రపది గర్భాధానములతోకూడిన వివాహముల బుతుమతియైన వెనుక జరపుట సరోశ్చ తృప్త్యచుని శామలేము. ఈపద్ధతి పూర్వాచార పరాయణులును సంస్కరణ పక్షమువారునుకూడ ఒప్పకొనలేనిది. ఈవిషయము వర్ణాశ్రమధర్మ సభవారును సంస్కరణ సభ వారును మైత్రితోకలసి వేదజిరులు న్యాయకాస్త్రజ్ఞులు లో కానుభవజ్ఞులు నీతిప్రవర్తకులు సదాచార సంపన్నులుచేరిన సభ సౌకదాని నేర్పరచి కాస్త్రములను మరియు ప్రకృతి స్థితి గతులను విమర్శించిన మీద వివాహపద్ధతు లేతీరుననుండిన బాగనివాద పర్యవసానము తేల్చినచో దాని నెరుగుటయు కొంతలాభకరము గావచ్చును. అన్ని విషయములుమాడ యీక్రింది మాదు పద్ధతులు సరియైనవని నే నభిప్రాయ పడుచున్నాను.

1 పదియేండ్లయిన వెనుక కనశిశ్నయముచేసి బుతుమతియైన వెనుక సప్రపదియెడలగు వివాహకర్మలు పూర్తి చేయుట 2 వరనిశ్నయములేకనే రజస్వలయైన విమ్ముట చేయుట. 3 ప్రస్తుత మాచరణలోనున్న వివాహకర్మమున కనీసము 12 ఏండ్లు పూర్తియైనతరువాత పెండ్లిచేసి బుతుమతి యయినతరువాత అనగా కనీసము 16 ఏండ్లయిన తరువాత పునస్సంధానము చేయుట. ఈపద్ధతినిబట్టి రజస్వలా సంతరి వివాహములును చేయలేనివే అయినను రెండవ పద్ధతి వలె గాక నట్టివివాహములు యొచ్చికములుగా నుండవలెను గాని నిర్బంధములుగ నుండకూడదు.

నేనింతకుముందు నుడివినట్లు మొదటిసారికైతరుపద్ధతి. రెండవది ముందుగావర నిశ్చయము లేదందున కలుగు చెడుగుల కడమిచ్చుచున్నది. ఆచెడుగు లెన్నియని వివరింపట కిచ్చట కాలవిలంబుగును. రెండవపద్ధతి నిష్పడు సాధారణముగ వాచరించువర్గముల వారికిని వారి నెరుగు నితరులకును ఈకష్టములు వికేదములే. అయినను బాలికలకు తగినరీతిని విద్యనిచ్చి వారిని చక్కగ సంరక్షించి రజస్వలయైన వెంటనే వివాహ మొనర్చిన చాలవరకట్టి యన్యములపొసగవు. ఈరెండవది సాహసపద్ధతి. మనచుట్టు నెచటజూచినను మూగుపిరికి పందలసంఖ్యజూడ గొన్నాళ్లవరకు, అనగా, తక్కిన రెండు పద్ధతులు పూర్తిగా నాచరణకు వచ్చుచాక సంఘమున నిట్టి సాహసులు బయలుదేజవలసి యుండు నేమో ఈపద్ధతి ననుసరించు వారు సంఘమువలని బాధలుగాక ఋషభధి సంతి యుండు నితర కష్టములకు సహాంతయొగ్గ సిద్ధులు. కనుక సంఘముయొక్క పాగడ్డకు వీరుపాత్రులు.

మూడవపద్ధతి న్యాయమాగ్దము, వైర్యులు. 3) ననుసరించి బాలికలకు 12 మొదలు పదునారేండ్లవరకు వివాహములు చేయవచ్చును. రజస్వలాసంతరి వివాహములకును, నేయధ్యంతరములేదు. అట్టి వివాహములు జరుపువారికి వివాహాభోజన సహవాసాది విషయములలో నేలాటియిబ్బందులును సంఘముగలుగ చేయకూడదు. కాచరజస్వలయైన గాని వివాహము చేయకూడదను నిర్బంధములేదు. తత్సూక్ష్మమే చేయవలసినదనియు బలవంతములేదు. ప్రతిమానవుడు తానొనర్చు కార్యమునైన నితరుల కసాయముకలుగ నంతవఱకు తన యిచ్చచచ్చివట్లు ప్రవర్తించు స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండవలెను రాజనీతి ననుసరించి యున్నది. కనుక న్యాయము. ఇంకను కాస్త్ర మెట్లున్నను ప్రకృతాచారమునకు విరుద్ధముగా నున్నందున రజస్వలా సంతరి వివాహ మొనర్చువారికి సంఘము వలని బాధలు కూడిన వట్టువలె పప్పువు. మరలయు, ఏ సంస్కరణగాని క్రమముగ గొంచెము గొంచెముగ జాగ్రత్తతో సంఘమున ప్రవేశ పెట్టవలయునై గాని సంస్కరణ విప్లవ తత్వమై యుండ జనము వారునుకూడ యాచరింపవచ్చును. రజస్వలాశ్రేయములు, వివాహోపనయములు: పరివర్తయముచే చేయునకు కలుగు మహానష్టము గురించి మై సెకపోట చెప్పియుంటిని.

హెచ్.టి. మహాషుద్ధ్ అందుకో, 7283 ముదన్ పురా, బెనారస్ సెటి. కాశీలోనుండు లనేక విద్వత్తయైన జరిపట్టు వస్తువులు వీరు బహుచపుకగ నుల్లంఘింతురు. ఒక సారి అడ్డరుయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ఇంతకంటే దోష భూయిష్టమును, ఆ కాశ్మీరమును, ఆనగ్ర దాయకమును వింతిభిరులు నాగరిక శ్రీ జనమం దుద్భవిల్లి తిన్న తిన్నగ పల్లెల వ ఆ తు వ్యాపించుచున్నవి. బాలి కలు ప్రభువరజ స్వలతైవపును మునుపటివలెగాక చిత్రచిత్రమై నగంకులతో పూల మండిరములు నిర్మించి యెక్కువ ఆదంబర ముగ మేళతాళములు, ఉత్సవములు చేపములు, విందులు, ఒక రిని మిఠకలకల యొకరు సాగించుచున్నారు. దీనిని గుచించి శ్రీనివాస రావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. “శ్రీయుతులై నది మొదలుకొని మూడుదినములు శుభమును ధ్యానించుచుండ వలయును. స్నానము నలంకారము లేనిదై దగ్ధులై బవ్యం పవలయు. భద్రనచూడందగు. పాలతోగిరిపిన యన్నమును కొంచెముగా నాకునందుగాని, పచ్చి మూకుటియందుగాని, చే తియించుగాని భుజంపవలయు.”

మఱియు ‘రజస్వలమైనశ్రీ: కాటుక పెట్టుకొనిన గ్రుడ్డివాడును, ఏడ్చుటచే వికారపు జాతుగలవాడును, గంధ ము మొదలగునవి యొంటికంటూసి కొనుటవలన సర్వదా దుః ఖించుస్వభావము గలవాడును; నత్వటచే నల్లటిపండ్లు, పెదవు లు దవడలు గలవాడును, గాలియందు తిరుగుట, అలసట గల పనులు చేయుట వలనఏడ్చివాడునగు కొడుకు కలుగును.’ ఇతి శృత్యంధము.

మనయాడు వారి పిచ్చికొరికలచే నెంత యాపద కలు గుచున్నదో చూడుడు. సంగ్రహకాళిలామలను, పూర్వా చారపరాయణులను నీయంతయును గవనించి తమ గృహము లందు తగిసితిని వర్తించుగాక!

సోదరులారా! ఈమధ్య అత్తిపేలికట్లు దేశమంతయు నావరించిన కాభాంతకాభాసభలను గూర్చి కొంతయాలో చింతము. కొన్ని లక్షణముల బట్టిచూడ ప్రతిమనుష్యుడును, ప్రతితెగవారును, వారి లోపముల తెలిసికొని వారి దుస్థితి కారణంబులారని యీలోపములు సవరించియున్నతీర్థితి కెంద గోరుట భారతమాత పురోవృద్ధికి శుభసూచకమే. అయిననిట్టి సభల నేర్పడుచువారు ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయ మొకటియున్నది. సపత్నీ భోజనములు, వివాహములయందు సామాన్యచారములుండు. నెడ నెవ్వరు సభలు జరుపుటవలన కలుగ గలలాభముకంటెనవ్వుమే యధికమని, నా యభిప్రాయము. ఇట్టిసభల పరస్పరవైషమ్యంబుల కెంచి, వి విధభాతుల యైకమత్యమునకు భంగముగలిగించి, జాతీయ జీ వనమున ప్రతిబంధముల గలిగించును. ఇట్టిసభలు కల్పించు వారు తాముదేశోపకారల వనుపిచ్చి భ్రమమొందుటకేయా ధారములేదు.

ఆర్యమతాభిమానులారా! ఇంతవరకు నే వివరించిన యం తములగుటచే నీ న్యాయముగభిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చును. ఇక నే మనవి చేయునది అన్ని మతములవారును నిర్వివాదముగ నేకీభవించి ఆచరింపదగిన విషయములు.

(1) దైవప్రార్థన— ఈవిషయమున సంస్కరణ పక్ష మువారు అందరికంటే యెక్కువ శ్రద్ధన వహింపవలసియున్నది. స్నానాది శౌచ కర్మలన లక్ష్యముచేయు వారనియు, ఎ ల్లప్పుడును శుభాశేతుగలవారై ప్రాపంచిక విషయములందె కాలము గడ పుచు ఆత్మవిచారములేక, యీశ్వర ధ్యానము లేక నాత్రిక మతిమున మునిగియున్నారనియు సంస్కరణాభి లామలైపూర్వాచార పరాయణు లాగోపించు ప్రభునింద— ఈవిషయమున పూర్వాచార పక్షము, తదితరులకంటే వీరు నిందార్థులుగారని నాయభిప్రాయము. వైజ్ఞేషిక నిందావాక్య ములకు కొంతకరకు మనమకాశ మిచ్చుచున్నామే మోయని తోచుచున్నది. దైవమును సంబోధించి, ప్రార్థనచేయని వారు వైతము సంస్కరణ పక్షమువారిలో కనబడుచున్నది నిత్య ప్రవర్తనయందు మాత్రము సర్వకాలములందు దైవము సాన్ని ధ్యమందుండి వారొనర్చు ప్రతికార్యమును విడిచింపట్లు యెంతో భయభక్తులతో నటించు సచ్చారితులు వారి యంద నేరులున్నారు. అయినను ప్రతినిమిది కొన్ని వేళల ప్రత్యేక ముగ నీశ్వరోపాసన చేయుటవలన మన జీవితముల కెక్కువ భేజిస్తున్న దైవమును, మన ప్రయత్నములకిట్టిదని చెప్పవలసి గాని జలమును కలుగగలవు. కనుక ప్రార్థనయనునది నిత్య కర్మలలో ముఖ్యముగ నెంచుట పరమ శ్రేయస్కరము.

దేవాలయములు:—సర్వసత్త్వార్థములు సర్వవ్యాపియు నైన భగవంతునిగృహమిదియని చూపుటకును, సచ్చిదానందస్వ రూపు నానాధిందుటకు స్థలకాలనిర్ణయము చేయుటకు నెవరి తోము? అయినను పరమపావనంబులై మహాయోగీంద్రబృందము లకు స్థావరంబులై, ఎంత యెంతతో భాగవత్ శ్రేష్టల శక్తి

పరవశులంజేసి యానందాభి నోలలాడించిన యా దేవాలయము నీకాలమున మేళ తాళములకును, కామోదక కరంబులగు పరిమళ భరితంబులగు (జానీచామంతి, మరువము, మల్ల మొద లగు) పుష్ప సముదాయములకును, జవ్వాది, కస్తూరి, మున్నగు వాసన ద్రవ్యములచే నిండి ఘుమఘుమించు గంధలేపనముల కును, పులియోరము మున్నగు రాజసాహారములకును, ఇన్ని టికివైన అప్రమత్తులైన మొక్క తెప్పపాటున తమవాడి చూపులచే కళపటచికినీ వెలయాండ్ర యాట పాటలకు నిల యంబులై నిత్యోత్సవంబులచే విలసిల్లుచున్నవి. ఏమికాల మహిమ! ధీరచిత్తంబులు సహిత మీ విషయవాసనల మధ్య పాపములకు జిక్కిగ గలుచుపెట్టోయనియొండె ఇక సామాన్య జనలగతియేమి! దయానంద సరస్వతీ స్వాములవారును, రామ కృష్ణ పరమహంసలును, మహాత్మా తుకారాం ప్రకృతులు దేవునిపేర గావించు నీయపవిత్ర క్రియలకేమి చెప్పవలసి! పాపము శమించుగాక!

తొలుత నే యుద్దేశములతో ‘దేవాలయములు స్థాపిం పబడినవి’ ఆ యుద్దేశముల కొనసాగించుట మనభారము. పూ ర్యము ప్రతిదేవాలయమం దోక విద్యాశాలయు, వైద్యాలయ ము నుండెదనని కీర్తిశేఖరియైన న్యాయమూర్తి వి. కృష్ణస్వా మయ్యగారు నుడివరి. ఇది నిశ్చయమై యుండనోవు. క్రైస్తవమతభాగకు లేతీయన ప్రస్తుతము వారితము వ్యాపిం ప చేయుచున్నారో, వన పూర్వీకులు నల్లె ఉచిత విద్యాదాన ము చేతను, విద్యాధుల కన్నుమీడియు, రోగార్తుల కావధ మిచ్చియు, మతమును పోషించుచుండి రనుట నిస్సంశయము. వైరముడులకును, క్రొత్తక్రొత్త యుత్సవములకును వేలకొల దిగ వెచ్చించు ద్రవ్యము ఇక వేదాంత చర్యలకును, హిందూ మతశాస్త్ర ధర్మముల బోధించుటకును, ఆయుర్వేద విద్యా లయములకును సమర్పించి చనము దేవాలయముల తొల్లింటి యట్ల దైవమకీర్తన కుపయుక్త మగునటుల చేయవలయు.

బలులు, యజ్ఞములు

హిందూమతవారికి విద్యాబుద్ధుల గణపి వారిని పవిత్ర మంతుల నొనర్చుభారము అంతకంటే ముల్లమవ్వముల వారివై యుండ అన్ని వర్ణముల కన్న అగ్రవర్ణమువారవని విజ్ఞప్తిగు బ్రాహ్మణులు గంగమృ, పోలేరమృ, కలుగోళమృ మొద లగు గ్రామదేవతలకు పూజలుచేసి ఉత్సవము లొనర్చుటయు, తిరునాళ్ళ యందు నొరేని పశువులబట్టి బలిచేయుటయు మిక్కిలి నిందార్థము పశుయజ్ఞములు పాప భూయిష్టములు, చేయకూడదననివి పరమాత్మయేవా బుద్ధదేవుని యకతారమైతి ఘంటాపథముగ బోధించియుండ యా నీతివాక్యముల నల క్ష్యముచేసి, యేసంకొంచములేక విరివిగ పశుయజ్ఞములచేయు బ్రాహ్మణ కటికవారల నే మనవచ్చును!

దే హ ప రి శ్ర మ.

2. బాల్యము బాలికలును దేహసాధనజేసి దృఢకా యలగుట మిక్కిలి యావశ్యకము. మనలో శిష్టాచారముక్రింద నున్న నల్లనున్న పసికూనల పెండ్లిండ్ల నెను నా దురాచారము వలన బాలిక లకు 11, 12, యెండలే పునస్సంధానము గా వించి బొమ్మలాటలాడు కొనుచున్నున నీల్లలగునట్టిసర్వు నాపాపవిధి కళముచేతను— బాలితలకు ఘనవైద్యుల రప్పించి నూత్రాద్వి వైద్యము చేయించబాలము కదా— పుట్టిన కొద్దలకు కడుపునొండ బాలై ననిపించి శక్తికాలని మనఘోరదరిద్ర బాధవలన మడికొన్నియితర కారణములవలనను పురిటింటి గండములు, బాలవ్యాధులతోపిండుకొని బ్రతికినబాలబాలిక లలి దుర్బలలై ఇరుచి, ఇరుచి నాలుగేండ్లకే ముసలివారైయే పసికేయుట కగమర్థులై దుఃఖజీవనముల జరుపుచున్నారు. భా రతమాతా! రామదులగన్నతల్లి! ఆనాడు తేజోవంతుల, నిరుద్ధవీర్యులగనికయాకంబ నిపుడప్రాస్వాంగులు, రోగపీడు తులు, అల్పాయుష్యులు, దృష్టి బొమ్మలవలెనందు యీ నాటి కొద్దలజూచి బోంబోరలు నీ హృదయవేదన నపనయింప బాలధీరులెవరు? ఈ విధమున గొన్నితరములగు నప్పటికే హైం దకజాలియె నర్మూలమగునేమె యను ఫీలిజనించుచున్నది. నీవికేమి దిక్కు? బాలశిఖార విపత్తును మనసునెట్టుకొని దినము తప్పకమితముగ దేహపరిశ్రమచేయుట తప్పవేరుమార్గ ము లేదు. భారతతనయలారా! ఇంతమాత్రముచేసికోడి దేశ ములలో భారతీయులనుమొక కొంతబలముగల వాళ్ళయను కీర్తిదెచ్చి తల్లియుణము దీర్చరాదా? హైందవజాతినిర్మూల ముగా కుండ నిలువజెట్టుటకంటే మిశ్రమియుపకృతి జేయ వలయు! బాలికలకేమి దేహసాధన యనువారుండ వచ్చును గాని, సీత, రాణీసంయుక్త, యూకెనీ లక్ష్మీభాయి మున్నగు వీర వనితలపుణ్యచరిత్రల నెఱిగి యీ విషయమున మనధాన ముగ నభిప్రాయము నిశ్చయించుకోవలెను.

పంజాబు దేశములో నిర్బంధోచిత పౌరధమికవిద్య.

పంజాబు దేశపు లెఫ్టనెంటు గవర్నరుగారు కాసన సభా సమావేశానంతరమున నిచ్చు మహాస్వామిలో ఈ విషయమై యిట్లు వాక్కుచ్చిరి.

“ఈసభలోని వ్యవసాయదారుల శ్రేయోభిలాషులు నిర్బంధోచిత ప్రాథమిక విద్యావిషయమై చెప్పిన మాటలను మిగుల సంతోషముగ వింటిని. నిజముగ యీభాగమున ప్రాథ మిక విద్య ఉచితముగానే నేర్పబడుచున్నదని చెప్పవచ్చును. నూటికి 10 మంది తక్కు మిగిలినవారు జీతముల నిచ్చుటయే లేదు. అందుచే సంవత్సరమునకు ఒక లక్షరూపాయలు ఇం దుమూలమున నష్టమగుచున్నది. ఇంక నిర్బంధ విద్యను గణప వలయునా లేనాయను విషయమై స్థానికసంఘముల యభి ప్రాయమును కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వమే కనుగొంటిమి. అప్పు దాసంఘములు ఈ సలహాకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము నగపరచినవి. కాని, ప్రభుత్వమువారు మరల వారి యభిప్రాయమును కనుగొని, స్థానికసంఘము లిట్టి విద్యను గణపుటకై తగిన విధానముల నేర్పర్చుటకు పూనుకొన నిచ్చగింపయెడల, ఆయాస్థానములలో యిట్టివిద్యను నేర్పుటకై కేలవిచ్చుటకు ప్రభుత్వము వారంగీకరింతురు. కాని ప్రజలలో చాలమందికి పనియిష్టమనియు, యిట్టిపనిచేయుటకు తగిన సాధన సంపత్తి యున్నదనియు ప్రభుత్వమువారికి బాగుగ నమృతము గలుగ వలెను. వీరుచేసిన ప్రకటనము దేశాభ్యుదయ సాధమునకు ప్రథమ సోపానము. జనసామాన్యమున అజ్ఞానాంధకారమును పారదోలుటకిది ప్రథమజ్ఞానకిరణప్రసారము.

(0)

సింధూ దేశపు కళాశాలలోని విశేషములు.

ఈకళాశాలకొక ప్రిన్సిపల్ ను ఏర్పరచుటకు కాశీకి బోర్డు సభచేసినది. ప్రభుత్వమువారి పదవికి హెచ్. వి. హోప్టను ఎమ్. ఏ. గారిని యెచ్చుకొన వలసినదని యీసభ వారికి సలహానిచ్చిరి. వీరు తత్కాలాస్త్రపండితులు. కాని వీరికి వయసు 26-వత్సరములే యుండుటచేతను, వీరికి కళాశాలాను భవము మిగుల తక్కు శగులచేతను, ప్రిన్సిపలుపదవికి నిచ్చట ఇంగ్లీషు, దేశచరిత్రయు నందలి పండితులే కావలసియుం డుటచేతను సభవారు వీరిని ఎన్నుకొనుటకు అంగీకరింపలేదు. 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 తేదీన జేయబడిన యీతీర్మా నమును సభాధ్యక్షులగు కమిషనరుగారు దొరతనము వారికి పంపలేదు. వీరు ఆసభకురాని సభ్యులకు రహస్యముగ నుత్తర ములువ్రాసి యీవిషయమై మరల సభలో చర్చజరపెదనని చెప్పిరి. అప్పుడే యీసభకు నూతనసభ్యుల నెన్నుకొను కాలము వచ్చెను. అందులో కలెక్టరుగారు పేర్కొనిన సభ్యు డెన్నుకొనబడి, యిదివరకు కీర్తితరముగ పనిచేసినవారు త్వ జింపబడిరి. తరువాత సభజరిగినది. ఈ సభకు ఆసాధారు ణముగ 22 గురు సభ్యులు వచ్చిరి. ఆసభలో ఆంధ్రునను గారు రాకపోయినయెడల హోప్టను గారు ప్రిన్సిపలుగ నుండు టకు తీర్మానింపబడినది. ఆంధ్రుననుగారు రాని వీరికి తెలి యును. అయినను ఇట్టి తీర్మాన మంగీకరింప బడినది. ఇందు లకు 13 గురు అనుకూలురు, 8 గురు ప్రతికూలురు. తక్కువ సంఖ్యగల వారందరు అసభికార సభ్యులు. తక్కినవారిలో 7 గురు అధికారసభ్యులు. ఒకరు ఫించను పుచ్చుకొనుచున్న యుద్ధోగి. 5 గురు జిల్లా సంఘములచే నెన్నుకొనబడినవారు. వీరిలో నిద్దరికి ఇంగ్లీషుభాష తెలియదుగాన వీరికి చర్చ ఏమియు తెలియదు. ఇట్లు నిరంకుశాధికారము ప్రబలుచుండెనని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

Grand Teak Wood Auction Sale

ప్రశస్త మయిన “అంతామరు” లేకు కర్ర దూలములు, బల్లలు, కుర్చీలు మొదలగు సామా నులు విజయనగరము కంటోన్మెంటులో యున్న మెసర్సు రిస్లయి అండు కంపెనీ వారి ఆతాలో 1917 సం॥రం జూలై నెల తే 8,9,10,11,12 దీలను వేలము మూలముగా విక్రయించబడును గనుక కావలసినవారు వచ్చిపాడుకొనవలెను. పాటఖాయ మైన వెంటనే నగదు చెల్లించి సరకు తీసికొని వెళ్లవలసి యుండును. లేకుమల్ల సీతారామస్వామి.

ముఖ్య సమాచారములు

(0)

ఇటీవల మోతే గంగారాజు జమీందారుగారు యుద్ధమునకుగాను 15 వేలు ఈసుగా గతనెల 24 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పోరాటమున 15 వందల చిన్నట్లు వేయబడింది.

కంజీవరము గా గురువారము యానంత్యము అల్లరులులేకుండా జరిగెను. ఇందులకు వెరుకత్తూరు క్షమాంతర చారిత్రుగారును, కే.పి. వీరరాఘవ తాతాచారిత్రుగారును వందనీయులు.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారు ఎం. ఏ. పట్టాభిక్షువు నియమించినదినున దివ్యమ పండుగవడెను. అది హిందూ దీయల కుపవాసప్రతిదినము. ఉపసించిన కుజ్జవాండు తన జవాబుల వ్రాయు లుగుదలనట యనందభ్యు.

లోతురు బర్మా ఫిపుకోర్టు జడ్జిగనన్న గౌ. సర్ ఛాన్సలర్ ఛాన్స. కే. సి. ఎస్. వి. గారు 54 సంవత్సరముల ప్రాయములకుచే ఉద్యోగమునుండి విశ్రాంతిజెందిరి. బారిష్టరుగా నుండి ఫిపుకోర్టుకు ఫిపుజడ్జిగ నియమింపబడిన వారిలో వారే ప్రథములు.

గాంధీగారు చింతరాసుండి రాంబికి పోవుయ్యందున్న బంకిపురమునకు యానెల 2 వ తేదీనీ వదిరి. ఇచ్చట నుండి తిరిగిబయలుదేరి రాంబికిపోవుటకు పూర్వము యిచ్చట ప్రముఖులతో మొరహాస్యసభయం దాలోచించిరి. అది బొంబాయి ప్రతీకల నుండి తెలివవచ్చుచున్నది.

తిరునావల్లి శైవసిద్ధాంతసభ 326 వార్షికోత్సవము. యానెల 9, 10 వ తేదీలను నూరుసంబంధముల మంటపమున జరుపబడెను. అండిశిల్పి జమీందారు క్రిమాన్, ఎన్. ఆర్. ఎమ్. ఎమ్. సి.టి. వెతారిసెటిగారు ఎం. ఆర్. పి. ఎస్. సభ ద్యక్షులుగానుండురు. ఉపన్యాసములు, విందులు, కీర్తనలు మన్నగునవి జరుపబడును.

మంగుళూరు సమాచారము:- దక్షిణ కనరా డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నుండిరివాన్ బహుద్దూర్ సి. గోపాల నాయర్ గారు తమ కలెక్టరుపదవిని యానెల 1-వ తేదీతో చాలించి నెలకు రూ 700 ల వేతనమువై బొలారమ్మిలటరీ కంప్రొలర్ రుఆక్సిసులో నూపరెండెంటుగా 2-వ తేదీ తనివారము నాకు వెల్లిరి.

పాలఘాట్ వార్త:- అత్తుపాడి కొండ లోయలో మన్నారు. ఘాటువారి కుటుంబమునకుచెందిన 80000 యొక రముల భూమిని నీటిపనుల నిమిత్తము దొరతనము వారు కొనుటకు గాను భూ ఆక్రమణాధికారి ఆకుటుంబమువారికి ఒకలక్ష ముప్పది వేలరూపాయలను భూ ఆక్రమణ సంకముగా మొసంగెను. ఈ ధనమును మన్నారుఘాటు ముఖిత్ నాయరు గారు హిందూదేశ యుద్ధ యుగమునందు నిక్షేపించుటకు నిశ్చయించిరిని తెలియవచ్చుచున్నది.

ఒక నాటిరాత్రి సుమారు పన్నెండుమంది బందిపోటు దొంగలు మాజీపారా గ్రామములో జోతీంద్రనాథ సేను గారింటికి వచ్చిరి. గోడలకు కన్నముపెట్టి వారు తలుపులు తెరిచివేసిరి. యజమాని కనిపించిన వెంటనే ఆతనిని ఆతని తమ్మునిగూడ దొంగలు కొట్టి నారంభించిరి. జోతీంద్రుని తమ్ముడికదొంగను పట్టుకొని వెద్దకేకలు వేయనారంభించెను. చుట్టుప్రక్కల వారందఱు చచ్చిపోయిరి. ఇంతలో తమ మనిషిని విడిపించుకొని దొంగలు పారిపోయిరి. దొంగగడ్డముల ధరించి వారు దీపములను లాటిలను పట్టుకొనియుండిరి.

హెచ్. సి. వాల్మీకి, డి. నానోసతుల ఉద్వేగములను దొంగించినాడని తలపాలను గొంపోవు సాత్ నారాయణులై నేరము మోపబడినది. వీరిని ఆయోధ్య అసిస్టెంటు సెషను జడ్జి గారు విచారించి సాక్ష్యము సరిగలేదన ముద్దయినిడుదలజేసిరి. దీనివై స్థానికప్రభుత్వమువారు ఆయోధ్యజైడమ్ కమిషనరుగారికి అప్పిలుజేసిరి. అసిస్టెంటు సెషను జడ్జిగారి తీర్పును త్రొక్కివేసి నేరము బాగుగ రుజువు చేయబడినది నమ్ముచు ముద్దయి యువకుడుగుటచే మూడుమాసముల కత్తివకతుకు కమిషనరుగారు విధించిరి.

రాబోవు మెక్లా తీర్థయాత్రకు బోవువారికి యాత్ర సౌకర్యములను కలగజేయుటకు ఇండియా దొరతనము వారు ఏర్పాటుల విషయమై యోచించుచున్నారు. ప్రస్తుత మంగు మెక్లాకు పోవుటకు బొంబాయిలో పడవలు విస్తారముగ లేవు. అందుచే కొన్నిజరులకు మార్గము పడవలు సరవరా చేయబడును. కాన విస్తారముగ యాత్రీకులు తీర్థయాత్రకు పోవుటకు పయనమైనచో పడవలు లేకున్నచో బొంబాయిలో మరల పడవలు కచ్చుకరకు నిలిచి పోవలసివచ్చును గాన ఎవరి బాగతలో వారుండవలెను. తీర్థయాత్రకు జయప్రదముగ జరుపుటకు హెచ్.బి. రాజుగారు గొప్ప ప్రయత్నములు చేయించుచు యాత్రీకులకు పడవలు విస్తారముగ లేకుండుట విచారకరమైన విషయమని దొరతనమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

ప్రాశ్నాసరు కోడి రాజమూర్తి నాయకుగారు గతమాసము 23వ తేదీ యువయువకుల విడదవలయునది తాడెల్లి గూడెముకుగా, వెంటపాడు గ్రామజనలలో ముఖ్యులువారిని ప్లాటుఫారమునందు వెదుకొని గొంపించిరి. వింజమూరి శేషావధారంగారు నాయకుగారిని తమగృహమునకు తీసికొని వచ్చి వారిగౌరవాధ్యము అభ్యుహరమియ నొనర్చిరి. డిప్రీతహాళిలు దారు, సబుబిష్టాగ్రు, పోలీసు సబిస్టెంట్లకు సబసిస్టెంట్లు స్వస్థమున్న గు ముఖ్యోద్యోగులు విందునకు వచ్చిరి. విడదవలయు జనములు కొంచునవచ్చిరి. ప్రథమమున శేషావధారంగారు నాయకుగారికి స్వాగత మిచ్చిరి కొన్ని సంస్కృత అభిసంజన స్లోకములను శేషావధారంగారు కిష్యులు రచించిరి. నాయకుగారు అభినందనములకు ప్రత్యుత్తరము మొసంగిన వెనుక సభ ముగిసెను.

విజయనగరం డిప్రీత్యమున్ను అదవికొలను గోపాల రావుగారిని గుంటూరునకు బదిలీచేయుటకు ఈ నెల 4-వ తేదీన పుజయలండలు మొకసభ గాంచిరి. శ్రీరాజార్య. వి. వి. గోపాలరాజుగారును, దివాన్ బహద్దరు వి. హను సంతరావు పంతులుగారును, రావుబహద్దరు గుర్గల రామలింగస్వామి పంతులుగారును, వై. నారాయణమూర్తిగారును, కె. సవాసిరాజుగారును, మరెందఱు ప్రముఖులును సభకు వచ్చిరి. సభ్యులందఱును సహాహారము లివ్వబడెను. రామలింగస్వామి పంతులుగారు మనఃపలుగారి సాహసోద్యోగుణములను వెల్లడిజేయును నుపన్యసించిరి. వి. హనుసంతరావుపంతులు గారును, కె. నారాయణమూర్తి పంతులుగారును గూడ నుపన్యసించిరి.

నవ్వచేక, భక్తికల రాజభటుడు:- ఆత్మారామ్ అనునతడు హేన్-హిరేపురు జిల్లా నందు గల హేన్-హిరేపురు అను గ్రామమున మొదట నొక బండ్లతో గానండి వినప జేసె అయిన పడవికిరచ్చెను. ఇతడు తన కస్తూరికము నుండి 2000 రూ॥ లు ఎట్టోక్రమపడి తపాలాక్షీను నేదించుబ్రాహ్మణునందు దాచుకొనెను. ఇతడు 28 సం॥లు నాకరిచేసి పనిచాలించుకొని దొరతనము వారివలన ఉపకారవేతనమును బడయుచుండెను. ఈతడు తన సొత్తునంతయు బ్రాహ్మణునండి విడుదలజేసికొని యుద్ధమునందు గాయములు తగిలినవారి యుపయోగముకొఱకు నిచ్చివేసెనని తెల్పి వెంటు గడన్నరు గారికి తెలియపరచెను. 'కయిర్ ఖవా సర్కార్' అను విఖ్యాత నాయకు తన కిచ్చుటకు గడన్నరు గారిని కోరెను. కాని ఈ ముసలివారియొద్ద నీ సొత్తును పుచ్చుకొనిన నతడు జీతకాలమంతయు కష్టములపాలగునని గడన్నరుగార రండులకు ఇష్టపడలేదు. ఇతడు తన సొత్తునంతయు డిప్యూటీ కమిషనరుగారి యధీనమందుంచిన ఆత్మారాము ఆధనమును తిరిగి కమిషనరుగారిరద్ద నుండి తీసికొనుటకు ఇష్టపడలేదు. సమీప గ్రామమున వైలువేసుమాస్తా గా పనిచేయుచున్న ఆత్మారాముని కొమారుడుగూడ నా ధనమును పుచ్చుకొను డని కమిషనరుగారిపేర కంపించెను. అంత పనివందలరూపాయలు ఆత్మారాము వాగులకు కుపయోగపడనట్లు యుద్ధ ఋణమునకు బడులుగను మిగిలినవి యుద్ధముగా గాయములు తగిలినవారి సదుపాయముల కొఱకు విరాళముగను గడన్నరు గారు స్వీకరించి అతని కోరికప్రకారము కయిర్ ఖవా సర్కార్ అను పొరుష నాయకు మొసంగిరి.

సర్. ఎన్. పి. సింగుగారి సుభాషణ. సర్. ఎన్. పి. సింగుగారు తాము ఇంగ్లాండులో జూచినసంగతులలో కొన్నింటిని ఒక ఆంగ్లేయమునకిచ్చి తెలిపిరి. యుద్ధముగురించి క్రిటికా వీవులయందున్న వారందరు ఎంతమాత్రము భయముజెందిన జయక్షిలు రగుడు మను

దృఢ నయ్యకముగో నున్నారు. ఇంకొక సంవత్సరము కంటె అధికముగ సమరము జరుగునని బ్రిటిషు ప్రజలనుకొనుచున్నారని నేను నమ్మెదను. జయమును గురించి ఎవరికి సందియములేదు ముమ్ముల నందరిని ప్రతి వారును ఆదరించిరి. మాకెట్టి మనస్సుకంటెయుచుకలుగజేయలేదు మేరుడిగిన ప్రశ్నల కన్నిటికినిమృదులు, ఇతర ఉద్యోగస్థులు ను తమకు తెలిసినంతవరకు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. మాప్రశ్నల ను వారు నిరసించలేదు. ఇండియా కాంగ్రెస్ గారు మామెడల ఆత్యంత సానుభూతితో మెలగిరి. హిందూదేశమునకు తన శక్తి వంచన లేకుండగ వీలనంతవరకు కలు ము సౌకర్యము లన్నిటిని సమకూర్చుటకు ఛేదనలగారు చాల పాటు బడుచు న్నారు. భరతఖండపు వ్యవహారములకు బాగుగ గ్రహించిరి. తమ కాభ్యాసవహరములను గూడ చక్కగ నిర్వహించెను శక్తిని సంపాదించిరి. తమతాదేవారుల ద్వారా మాకత్యంత సాయ మొసరించిరి. సర్ జేమ్సు మెప్సు గారు, బి. సింగ మహారాజు గారు హిందూదేశోద్ధారణ నిమిత్తము మహాపకారములగా విచ్చిరి. భారతీయుల ఆశయులు గురించి యుద్ధయంత్రవ్యవసథ యందును యుద్ధసాధకతయందును వీరధైర్యము మెలకువతో పని జేసిరి. సర్ జేమ్సు మెప్సు గారు హిందూదేశమునకు ఈసమావేశమందు జేసిన మహాపకారము కంటె ఏ ప్రబలియోజిత ప్రతినిధియు ఎక్కువగ చేయబడవలె నేను నమ్ముచున్నాను. సామ్రాజ్యయంత్రవ్యవహార ప్రతిపాదన సమావేశమగుదునని యు ఆసమావేశమందు భారతీయులును గూడ ప్రతినిధులుగ బోయి భరతఖండము తరపున తన యధిపత్యములను తెలియజేయుటకు ఆధికార మియబడుననియు గ్రహించితిని. యుద్ధాంతరమున గూడ వాణిజ్యవిషయములను ముచ్చటించుటకును సామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణము నిమిత్తము ఇంకొక సామ్రాజ్య సమావేశము జరుగును. ఈ సమావేశమందును మును అన్నిటిని భారతీయుగ చర్చింపవలెను. మేము ఇంగ్లాండులో నున్నపుడు అనేకసంగతులను చర్చించితిమి. రోజునిడిది రోజు యుద్ధయంత్రవ్యవహార వాసిసభయును యుద్ధసమావేశమును జరుగవలెండెను. ఈసమావేశములందు మాకు వారమునకు 6 గంటలు పూర్తి గ పనికలిగియుండెను. ఇండియాదేశపు కాంగ్రెస్ గారితో స్వయముగ గాని పనిమందితో కలిసిగాని అన్ని విషయములను చర్చించుచుండెడి వారము ఈసమావేశమువలన భారతీయులకును అధివేశములవారికిని క్రిటికావీవులవారికి ఒండొరులకున్న అపోహములు, మనస్పర్థలు నశించివి. ఒండొరులకు మైత్రి యలవడినది. ఒక వేళ అట్టి అపోహములు తొలగిపోనచో ముందైన త్వరలో అడుగంటునని నిశ్చయముగ జెప్పగలను. వర్తమాన సమావేశమువలన మహాత్మాగ్యములు సమకూరును. నిశ్చయముగ ఆస్ట్రేలియావారు గూడ ఈసమావేశమందు పాల్గొనిరి. ఈసమావేశములవలన క్రొత్తసంగతు లెన్నియో కను గొంటిమి. ఇట్టివి ఏటేట కాశ్యతముగ జరుగుచో భరతఖండమునకు ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునకు అవిశలాధము కలుగునని నేను నడిచెనను.

మొదరాబాదులో రెండవతరగతి కళాశాల

కరాచి, జూను 31:- జోధపురు కళాశాలా పండితులు ప్రాఫెసరు హెచ్. ఎల్. చాల్సర్లీ ఎం. ఏ గారి ప్రయత్నముల మూలమున మొదరాబాదు (సింధుదేశము)లో రెండవ తరగతి కళాశాలను స్థాపించుట కుద్దేశమునకు చున్నది. ఆప్యదప్య డనేక సభ లందునిమిత్తము జరిగెను. ఇప్పుడు తాత్కాలికసంఘ మొకటి యేర్పడి ఆ ప్రయత్నముల జేయుచున్నది. చాల్సర్లీగారు దానికి కార్యదేనియమింపబడిరి. మతారామ్ ధర్మరాసుగారి బ్రతువారు 12000 ల మొసంగిరి. గౌ. ఆర్. బి. దివాన్ టేక్కుందు, ఉద్ధక దాసు భూగీ గార లొక్కొకరు రూ 2000 ల మొసంగిరి. జేషయ సభయొక్క రాష్ట్రీయ సంఘ సభ్యులందఱు రూ 10000 ల మొసంగిరి. వారు దేశమున సభికధనముకు సమకూర్చు ప్రముత్తము చున్నారు. కళాశాల ఛైర్మన్ కళాశాలాసక్రమణుగ నుండగలదు. బి. బి. బుల్చందు దయారామ్ గారు ఆనరరీ ప్రెసిడెంటుగ నుందురు. రాబోవు జూనునెలలో కళాశాల తెరవబడు ననుకొనుచున్నారు.

మొదటి మైసూరుపేర, సాంఘిక సభ

మైసూరు, జూను 31:- ఈ సభ నీ మధ్యాహ్నము యువరాజుగారు తెరచిరి. నూటి కుక్కడుగ శ్రీలును అనేక మంది పురుషులును సభకు విచ్చేసిరి. కొలదియంది మొదవ శ్రీలుపన్యాసము లొసంగిరి. సర్. ఎం. విశ్వేశ్వరయ్యగారి యుపన్యాసము చాల హృద్యముగ నుండెను. దివాను బహద్దరు పుత్తన్న నెట్టిగారు, యువరాజుగారును గూడ భాగుగ నుపన్యసించిరి.

ఎండ బీటుగాని నీరుపోసుకొనుటకు గారణములు గావని పంచాయతీసభ్యులు నిర్ణయించిరి. చాతూరు దగ్గర వెనుకను గండిపడినపుడు వేసిన కట్ట బిగియనందన తిరిగి గండిపడుటకు గారణమైన దని సభ్యులు నిర్ణయించిరి. ఈ నిర్ణయమునందు సత్యముగలదని తోచుచున్నది. లట్లనుదొరగారు గండిపూడ్చుటకై నిర్ణయించబడిన సామ్యమునకు సగమునకే గండిని పూడ్చుటవలన గండిపడిన కారణము సప్తమగుచున్నది. లట్లనుదొరగారు లోభముగత సంవత్సరమునందలి వరదలకు మూలకారణము. మొదటిపడు గండికి అంచనవేసిన ద్రవ్యము వ్యయము చేసిన తిరిగి గండి పడియుండకుండును. వరద నాపుటకై కరకట్టపైను పాచ్చుచేయుట యవసరమని నీ వేదనమునందు తెలుపబడినది. ఆనకట్టకు ఎగువను వరదనీరు 21 అడుగులు మాత్రమున్నను దిగువను వరదనీరు 1903 కంటె పాచ్చుగ నున్నటులు ప్రజలభిప్రాయకడిరి. కారణము రెల్లును యోచన లేకను పెంచుట యని ప్రజలభిప్రాయకడుచున్నారు. ఈ యభిప్రాయములతో పంచాయతీ సభ్యు లేకీభవించుటలేదు. కాని కరకట్టకు క్రొందభాగమునందు రెల్లును చెట్లను పెరుగనియకుండవలయు ననియును గండ్లుపడకుండుటకై అడ్డకట్టను వేయవలయు ననియును పంచాయతీ సభ్యులు తీర్మానించిరి. వరదల నాపుటకై సీతానగరమునుండి వల్లభాపురమువరకును వల్లభాపురమునుండి వెల్లటూరి వరకును 6 అడుగుల వెడలుపు గల కరకట్టను వేయుట సమంజసమనియును దిగువను మూడుడుగులుకట్టను అయినను వేయవలయుననియును సభ్యులు నిర్ణయించిరి. మరియు కరకట్టలను పరిష్కించుటకై కుడివైపున మువ్వరను నెడమవైపున మువ్వరను పరిక్షకులను నియమించుట యవసరమని నిర్ణయించిరి. వరద వచ్చినవెంటనే విమర్శించుటవలన ప్రయోజనముగలుగును గాని 6 నెలల తరువాతను విచారణ చేయుటవలనను ప్రయోజనముగలుగదని సభ్యులు తెలిపియుండిరి.

వరదలవలన గుంటూరు తెనాలి రేవులై తాలూకాలందు 65 గ్రామములకు నష్టము గలిగినది. వరిపంట గల చేలకు 43,419 యకరములకు నష్టము గలిగినది. దీనివలనరూ॥ 11,50,000 నష్టముగలిగినది. మెట్టపైరులకు రూ॥ 3,25,000 నష్టము గలిగినది. ఈ నష్టమును కాలువలకు కరకట్టలకురోడ్లకు గలిగిన నష్టమును చేరి 15 నుండి 16 లక్షలరూపాయలకు నష్టము గలిగినది. ఇది పంచాయతీ సభ్యుల నిర్ణయము. ప్రజల నిర్ణయ మెంతయుండునో యోచింప వలయును. వరద వచ్చినపుడు గా॥ మో. రామచంద్రరావు గారు శాసనసభయందు ప్రశ్నించిన పుడు వరద విషయమై ఏమియును తెలియదని అధికారులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. పంటలకు నష్టము గలుగలేదని లట్లను దొరగారు నెలవిచ్చిరి. 15 లక్షల రూప్యముల నష్టము నష్టముగానిచో ను లేది నష్టమో తెలియకున్నది. పంచాయతీసభ్యుల నివేదనమునందు వరదలకు మూలకారణమని బేదియొ నిర్ణయించబడి యుండలేదు. ఇది నిర్ణయము గానపుడు వరదల నాపుట యెటులొ దురూహ్యముగ నున్నది. పాలకులు పంచాయతీ సభ్యుల సహాయమును మొత్తమున నామోద్దించి కరకట్టను వేయుట కుత్తరువు నొసంగినారు. సర్వవసానము కాలాంతరమున తెలియగలదు.

ఒక మాల్వానిని హింసించుట.
కోకోసులంకలకు మేనేజరుగా నున్న అహమ్మదీ అనువాడు వైద్యవాగు అను మాల్వానిని ఎనిమిది రోజులు కొట్టి గుడ్డితనని చెబుటకు కట్టివేసినందునకు వాడు వృత్తి నొండ్రెని నేరము మోపబడెను. యిర్లాలో హంతావాడి జిల్లా జడ్జిగారు ముద్దాయిని విచారించి హత్యనేరమును కొట్టివేసి, గాఢరయిన గాయములను కలిపించినాడు నేరముక్రింద 1 సం॥ కేసును, 500 రూపాయల జరిమానాను విధించిరి. కోకోసులంకల వద్దనే ఎడ్వేను యుద్ధనాన మినిపోయినది. ఈ లంకలు సింహళమునకి ఆస్ట్రేలియాకు కెల్ల త్రోవలో కలవు. మాల్వీలను నానా విధముల యనవడుట కయి పున జేతము నుండి తీసికొని పోవుటయు వారి నిట్టి దుష్టయముల పాలు చేయుటయు మిక్కిలి సంతపకరము. ఎవరి కష్టములన ఈ యజమానులు తుల్యుటకు లాభించుచున్నారో ఆనోరులేని మాల్వీలను పశువులకంటె హింసముగాజూచుచుండుట సంగతిని ఇండియాప్రభుత్వముదూరమాలోచింపవలసియున్నది. పయిశేసులో ముద్దాయి హైదరాబాదునుండి వారింత లజ్జాకరము. బేహారురాష్ట్రముందు యూరోపియను స్థాంటరులు ప్రజలను పెట్టుచున్న యబ్బడులను గూర్చి గాంధీగారు విచారణలను జేయుచున్నారు గదా. గాంధీగారి విచారణలలో నీతియందు పంట పండించుచున్న జమీందారులనురంతులను ఆమితభావ పెట్టుచున్నారని తెలియ వచ్చుచున్నది. బేహారుప్రతిక జమీందారి కయతుల సంగతి గాంధీగారి విచారణలోనికి రాకూడదట అనుగతము ప్రజలను పీడించుచున్నవారు యూరోపియను స్థాంటరు లయినను, జమీందారు లయినను వారి దురాగతములు ఖండనీయములు. గాంధీగారు జమీందారులను స్థాంటరుల వలెనే కడలకుండురు గాకదని విశ్వసింపుచున్నాము.

ఆంధ్ర మహాసభ - మెయిలువత్తిక
స్వేచ్ఛారునందు గూడిన యాంధ్రమహాసభను విమర్శించును మెయిలువత్తికయందు స్వేచ్ఛారు ప్రతినిధులందరును లేచి పోయి ప్రశ్నేకననము జేసి ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రతికూలము గా తీర్మానము చేసిన ప్రాయశచింతి. కాని ఇందు సభ్యులనుకు విమర్శమైన భావములులేవు. స్వేచ్ఛారునుండి రూపమి 750 ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. అందు450 ప్రతినిధులను యంగీకరించిన ను శేషించి 300 ప్రతినిధులు రాష్ట్రమున కనుకూలరని విదితమగుచున్నది. స్వేచ్ఛారునందు భేదాభిప్రాయములు గలవు. మండలసభయందు రాష్ట్రమున కనుకూలముగ తీర్మానములక లెవబడినది. ఇప్పుడు 25 క స్వేచ్ఛారునుండి 750 ప్రతినిధు లేల వచ్చిరో యోచించిన రాష్ట్రమునకు ప్రతికూలవాడు లవలంబించిన మార్గము మెయిలువత్తికకు విధితముగాగలను. కారణము నెరుగక కాశ్యమును నిర్ణయించుట ప్రయోజనకరముగాదు.

దేశభాషలు - జప్తియైవుత్తిక.
ఆరిజెంటు గారు ప్రకటించిన బాతీయవిద్యావిధానము ను విమర్శించుచు జప్తియైవుత్తికయందు దేశభాషలయందు విద్యాప్రచారమునుజేయుట ఏక బాతీయభాషమునకు ప్రతికూలమని సూచింపబడినది. ప్రజలయందు విద్యావ్యాపనమును జేయదలపెట్టిన దక్షిణ హైందవ ప్రజాసంఘము ప్రజలయందు విద్యావ్యాపనమును సాంగ్లానా ముఖమున జేయదలపెట్టి యుండును. దాని సాధ్యాసాధ్యములనువిమర్శించుట సమంజసము. ఏక బాతీయభాషమునకై దేశభాషలందుగల విజ్ఞాన మంతయును నిలవవలయునా? హిందూదేశమునందు ఏకసిందిన భాషలన్నిటి యేమి గావలయును? ప్రజలకు విద్యావ్యాపనము దేశభాషా ముఖమున సాధ్యమై ఆంగ్లానామముఖమున సాధ్యమై విచారించి నిర్ణయించుట ప్రయోజనకరము. స్వభావీయత స్వభావవలన గలుగునె పరభాషలవలన నేర్చుకునో గ్రహించుట ధర్మము. కేవలము హేళనచేయుట మాత్రము యుక్తి గాజాలను. యథార్థభుండనము సత్యాన్వేషణము ప్రయోజనకరములు.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్పరీక్ష:—ఈ 1917 సం॥ జూలై నెల 23 వ తేదీన జరుగు విజ్ఞానచంద్రికా పరీక్షపరీక్షకు దరఖాస్తుల నంపుకొనువారు తమ దరఖాస్తులు జూలై నెల 1 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గం॥ లోగ చెప్పి పురి మాంటు రోడ్డునందున పరిషత్కా కార్యాలయమునకుజేర్పవలయును. పకాలమునకు దరఖాస్తులు మా కార్యాలయమున కందనిచో రిజెక్టు కాబడవు.

స్థానిక వార్తలు
దీపముల వేళ:—7-8-9 తేదీలను సాయంకాలము గం 7-20 దీపములు వెలిగించబడును.

నన్న పాత్రలు:—ఈ సంవత్సరము జనవరి 1వ తేదీ మొదలు ఈ నెల 5వ తేదీవరకు 3-65 ఆంగుళముల వన్నము కురిసినది. 4-50 ఆంగుళములు వరువవలసియుండెను.

టపాల పోగబండి:—ప్రతివాడును పొంబాయి నుండి చెన్నపురికి టపాలను తేచ్చుపోగబండి నిలుపబడదని టపాలశాఖాధికారి (డైరెక్టు జనరలు) ప్రకటించిరి.

సరస్వతీ వీణగాన పాతశాల:—బాలికలకు వీణ వాయింపుటను నేర్పుటకు తిరువళ్ళూరిలో నల్లతంబి మొదలి షిధి యందు 5-6 సంబరలు గల గృహమునందీ పాతశాల ఏర్పరుపబడినది.

నాతావరణము:—చెన్నపురి సమీపమున నెల్లూరుకు కట్టెగట తుపానునూచనకలిగినది. తుపాను ఏర్పడవచ్చునని ఈ నెల 5-వ తేదీని కలకత్తానుండి గోపాలపూరు మొదలు తుత్తికుడి వరకునుగల అన్ని రేవుల అధికారులనును తంతివాల్లలు పంపబడెను.

గవర్నరుగారి వర్మటనము:—శ్రీ వారు గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు ఉదకచండలమునుండి బయలుదేరి సాయంకాలము 6-30 గంటలకు కోయంబుత్తూరున కేంద్రు. శుక్రవారమునాడు తిరువూరు పశుప్రదర్శనమును చూచి బహుమతుల నొసంగెదను. ఆనాడె ఆటనుండిబయలుదేరి సాయంకాలము 7 గంటలకు కోయంబుత్తూరుకు చేరెదను మరునాడునయమున నటనుండి బయలుదేరి శనివారమునాడు ఉదకచండలమును చేరెదను. ఈ ప్రయాణ పంతయును మోటారుబండి వివాదనే జరుపుచును.

న్యాయసౌక వార్తలు
హైకోర్టు:—ఈ నెల 11-వ తేదీని న్యాయమూర్తులు మా॥ ఎయిలింగబాతు మొ గార్లు వివాదం జరిగెదను.

బలనర్మి స్పంధము:—బలవంతముగ నిర్బంధించి కొట్టి సంకులకు 25 కేసులో 4 గురికి, చెడి 50 రూపాయలను జూర్మానావిధింప జరిగెను.

మోటారు లై సెన్సు:—లై సెన్సులేకుండ మోటారు బండిని నడిపినందులకు దక్షిణ ఇండియా మోటారుకంపెనీ డెయిరెక్టరు భానుబహదూరు భాదరనవాజుభానుసామెయి (నెన్ననుపుచ్చుకొనిన జిల్లాకలెక్టరు) గారి మీద కేసుచేయబడినది. కంపెనీవారిసత్తుకరులు బండినడిపిండున డెయిరెక్టరుమై కేసుచేయబడినది.

హిందువులకు మహమ్మదీయులకును కలత:—ఉత్తరఆర్కాడు జిల్లాలోని చెంగముగ్రామమున 30-12-1916 న హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కొట్లాట జరిగినది. హిందువులు మేళతాళములతో నల్లనము చేయుచు నున్న సమీపమునుండి పోవుచుండగ మహమ్మదీయులు బాజాలను వాయిదగూడదనిరి. విస్తారము ధ్వనిగలుగు బాజాలనుమాత్రము నిలుపవలసినదని ఆ సమయమున కచటికి వచ్చిన పోలీసు సము ఇనాస్పెక్టరు చెప్పెను. కాని అందులకు గూడ మహమ్మదీయు లంగీకరించలేదు. అందువైని మహమ్మదీయులు ఆయుధములను బూని అల్లరి చేయ గూడదని మేజిస్ట్రేటు గారు తీర్పు చేసిరి. అట్లు చేసినను మహమ్మదీయులు కత్తులు ఖయిబార్లు బడితియున్నగు వానిని పట్టుకొని విస్తారముగ మసీదునుండి వెలువడివచ్చి గంధిగోళము చేసిరి. కాని పోలీసువారి వచ్చుటనే యుండుటచే ప్రమాదముధిగముగ కలుగలేదు. ఒక మహమ్మదీయ మోడుకన్వీట్టునకును మరి ఆర్మిరీని కొన్ని గా గాయములు తగిలి నది. ఈ కేసును విచారించి జిల్లా జడ్జిగారు 20 నుండి ఘోషామ్మదీయులకు 6 మొదలు 6 నెలల వరకును శిక్షవిధింపిరి. వీరిని భావింపు వివాద విషయం ల వేయవలెనని కోర్టుగా తీర్మానింపబడినది.

విరోధామహాసంగమము

కోటిమంది ఆమెరికా యువజనులు - యుద్ధసేవకవర్గమున చేరుట.

ఎనెక్కు విమానదాడి - రెండువిమానములను నేలగూల్చుట

(రైటరు ఏజన్సీ)

ఇంగ్లండు

శత్రువైమానికులు పట్టువట్టట.

లండన్, జూన్ 6:— సముద్రమున బడిన శత్రువిమాన ములానన్న ఆన్వేషకుడును మాలిమియు పట్టువడిరి.

ఆమెరికా దేశమునకు బ్రిటిషు రాయబారము పోవుట

లండన్, జూన్ 4:— ఆమెరికాదేశమునకు పోయిన బ్రిటిషు రాయబారము మిగత శృంగీకరముగ నున్నదని బోస గులాగారు చెప్పిరి. (ఆహ్వాదము) ఇదివరకు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు 890 లక్షల పానులు బ్రిటిషువారికి అప్పు ఇచ్చియున్నారు. ఇట్లాండు సభను గూర్చిన సలహా లును క్రిందటి వారము పూర్తి అయినవనియు, అందు సంబంధించిన కక్షిదారుల తీర్మానము నెదురుచూచుచుంటి మనియు కూడ బోసగులాగారు చెప్పిరి.

పోక్లనుమీది దాడులకు ప్రతిక్రియలను జేయువిషయ మై నెంతైనా గారు చెప్పిరి. పోవారులాగారు దానికీయివిధముగ సమాధానమిచ్చిరి:— మనవిమానములు శత్రువులములను బాంబులతో కొట్టి ఆక్రమించుచున్నారు. మనవారు ఏప్రిలు, మే నెలలలో జీబర్లపై 21 మారులు దాడివేసెదలినారు. జీబర్లపై 30టన్నుల బాంబులను వేడవేసిరి. విమానముల దాడిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారి యుద్ధకార్యాలయమువారును, వైమానిక సంఘమువారును కలసి యోచించుచున్నారు.

వాణిజ్యనౌకల రాకపోకలు

లండన్, జూన్ 6:— ఈ వారములో ఆంగ్ల రేవుల యందు 2693 వృత్తకాకలు సురక్షితముగ ప్రవేశించినవి. 2612 రేవులనుండి వెడలినవి. 1600 టన్నుల బరువునకు పైబడినాకలు 15, దీనికికంటే తక్కువగాకలు 3 మునిగినవి. 17 నౌకలు అంతర్గాముల బారినుండి పారిపోయినవి. 5 చేపలనౌకలు ముగిసినవి.

శత్రువులు కేన్సురదిశాఖదగ్గర బాంబులువదలుట

శత్రువులరాక ముందుగనే తెలియజేయుట.

లండన్, జూన్ 6:— శత్రువుల విమానదాడిని గురించి ప్రజలు ఉద్దేకముగ జెప్పవలసివచ్చుచున్నది ఎనెక్కు పట్టణము లలోనన్న కొంతమంది విలేఖరులు తెలియజేయుచున్నారు. శత్రువులు కేన్సురదిశాఖదగ్గరకు రాకపూర్వమే శత్రువులు విమానములతో కచ్చుచున్నారని ఆంగ్లేయ వైమానికులకు తెలియజేయబడినది. వీరు గగనమునకేగి శత్రువుల దాడిని ధం గపుచ్చగలయునని గూడ అభిప్రాయపడినది. వారావరణ మను కూలముగనుండటచే శత్రువులు గగనమాగ్గమున చాల పై భాగమునండి మేఘముల చాటుననుండి పోరదొడంగిరి. కాని త్వరలోనే ఆంగ్లేయవైమానికులు వీరిని గుర్తించి ముట్టడింప ప్రారంభించిరి. ఇందుచే శత్రువులు క్రిందకు కొన్ని మైళ్లదూరము వరకేడిగి బాంబులను బరపి అతివేగముగ గగనమాగ్గమున కేలేంచిరి. వాణిజ్యహామంతయు ఆంగ్లేయ వైమానికుల ఫిరంగులతో చేపింపబడినది. బాంబులుపడిన గ్రామములను ఆ నేకముగ స్త్రీలు పిల్లలు కిటకిటలాడుచుండిరి. రణరంగమున క్షతగాత్రులైన వై మికులు వందలకొలది శరీరాకోగ్యము నిమిత్తము చిన్నపడవల పై పయనముచేయుచుండిరి. శత్రువులరాక ప్రజలకు తెలియ జేయుటకు సముద్రతీరమునున్న ఫిరంగులను ప్రేల్చిరి. కాని ప్రజలు దీనిని వైమికులు ఆశ్వాసముచేయుచుండిన ప్రజలనుకొనిరి. కాని ఈలోపుననే శత్రువులు తమ పిల్లలను బరపుచు కేన్సురదిశాఖాసహాయమున చేరిరి. ఒకవిమానము తలకింద్రి లుగ సముద్రమునబడినది. తక్షణము మోటారుపడవలు విమాన ము వడిన తావునకు ఏలేంచినవి. కాని వైమానికుల దైరుటకు తాగిపోయినట్లు.

మెడ్చేనాకాదళములను ముట్టడించుట

లండన్, జూన్ 6:— నేటిరాత్రి హామ్మియందు 16 వైమానికులు పోరిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి. ఈ వైమాని కులు 6-15 నిమిషములకు ఎనెక్కుతీరమును దాటి ఎనెక్కు జిల్లాలయందు చిన్న చిన్న పట్టణములయందును బాంబులనువదలి మెడ్చేరగ్గరనున్న నాకాదళములను ముట్టడించుటకు ఏలేంచిరి వెస్ట్ బాంబులను బరపి చాలవరకు ప్రజలయాక్షిపి పాడుజే సిరి. భూవైస్య నాకాదళముల కంట ఎక్కువగ నష్టము కలుగ లేదు. ఆంగ్లేయ వైమానికులు తమ ఫిరంగులతో వీరిని వెన్నంటి, వీరు సముద్రముఖముగ పరుగెత్తిపోయిరి. రెండు విమానములను గూడ గోల్పోయిరి. బాంబుల పతనమున ఇద్దరు చనిపోయిరి. 29 గురు క్షతగాత్రులైరి.

ఇటీవలి వివరములు.

నేటి రాత్రి విమాన యుద్ధమును 8-12 వైమానికులు పోరిరిని సముద్రతీరమునున్న విలేఖరుడు తెలియజేయు చున్నాడు. ఆంగ్లేయ వైమానికులును; మరొకచోటకుండి మరి కొందరును శత్రువులను ముట్టడించి వారిపై అగ్నివర్షము గురి పింప శత్రువులు పరుగిడిపోయిరి. అధ్యయ 2.క్ల విమానము తారా చువ్వతోలే సముద్రమున గలిసెను. ఇంకొకటి నష్ట పోయెను. ఈ విమానయుద్ధమును జనలు గుంపులు గుంపులుగ గూడి వినోదముగ జూచుచుండిరి.

ప్రాచు

వాయువిమానములతో నాకాదళములు

కలిసి సహకారముగ పోరుట.

లండన్, జూన్ 6:— తెలియం తీరమున వైమానికులును నాకాదళములను కలిసి పోరుటచే వైమానికుల వైపుల్యము విశ్వవిదితమగుచున్నది. ఇట్టి వైమానికులు లేనిచో పదాతులను అసంఖ్యాకముగ సమర మొనర్చుటకు వినియోగింపవలసి యుండి యుండును. నిశ్చయముగ వైమానికుల దాడి కాగ లేక శత్రువుల యుద్ధనౌకలు తమ ఆశ్రయములను వదిలిపో వలసి వచ్చుచున్నది. ఇట్లు వెడలునపుడు తక్షణము కామె హోయ టిర్విట్టు గారు వీరియంద్రి నౌకలను తాకి పోరిరి.

అంతర్గాములతో పోరుట.

ప్యారిసు, జూన్ 6:— మేమాసమందు పరాసువారి కావలిపడవలకును, అంతర్గాములకును 12 మారులు పోరుజరిగిన దని అధికారులు తమ నెలసరిలేక్కలలో తెలియజేయుచు న్నారు. ఇదిగాక అంతర్గాములు నాకావిమానములతో 14 పర్యాయముల తలపడినవి పరాసురేవుల తీరమునున్న నౌకలు అంతర్గాములతో మూడుసార్లు తలపడినవి గూడ ప్రకటించిరి.

పరాసు పొగయోడను టార్పిడోతో గొట్టి ముంచుట.

లండన్, జూన్ 6:— మేమాసము 29 వ తేదీన 'పరా' అను పరాసు పొగయోడను అంతర్గామి టార్పిడోతో గొట్టి ముంచెను. పొగయోడలోనున్న 690 మందిలోను 36 ములగానే ప్రయాణికులు కనిపించుట లేదు.

సాచెజు నదిదగ్గర యుద్ధము.

లండన్, జూన్ 4:— నిన్నటిదినమున సాచెజునదికి దక్షిణముందు జరిగిన యుద్ధ మందు జర్మనులు ఒక పటాలముతో పోరిరి. వీరు 3000 పైనికులతో క్రియుద్ధ మొనర్చిరి. చాలమందిని బంపీలుగ జేసితిమి. శత్రువుల నందరిని మాత్రేప్పిల్లాలకు కేంద్రీకృతముగ జేయుటచే వీరికి అపారమైన నష్టములు కలిగియుండ వచ్చును. విద్యుచ్ఛక్తి సంజకస్థానమునుండి నెట్టబడిన కనడియములు మేము భూభిరుగులతో ఇండ్లన్నీటిని తగులబెట్టుటచే నిలువ

నీడలేకుండగ నుండిరి. కాని కనడియములు నెమ్మదిగ పోయచు వెనుకకుమరలిరి. నేడు జర్మనులను వెల్లులలో భయంకరముగ ముంచెత్తుచుంటిమని ప్రధానకార్యాలయమును దున్న రూటరు విలేఖరులు తెలియజేయుచున్నారు.

శనివారమునాటి యుద్ధవివరములు

లండన్, జూన్ 4:— రణముఖమందున్న విలేఖరు డిల్లీ తెలియజేయుచున్నాడు:— ఏవియును పడమటి భాగమున నూటిగ ముట్టడించిరి. ఉత్తరభాగముందు ముందు స్థాన మేగ్గడినను యుద్ధమంతయు నదికి దక్షిణముఖమున జరిగెను. ప్రభాత కాలమును బ్రిటిషువారు తమ విద్యుచ్ఛక్తి సంజక స్థానమును స్వాధీనము జేసికొనిరి. ఇంటి మరఫిరంగులు ఆ నేకముగ నున్నవి. చాలవరకు దీనిని ఫిరంగులతో గూల్చితిమి. దుర్భేద్య మగు స్థాన మొకటి మిగిలినది. ఇంకను దక్షిణభాగముందు ఆంగ్లేయులు కొన్ని ఇటకాములను వశపరుచుకొనిరి. ఇవి వీరికి చాల సంకటమును కలిగించుచున్నవి. ఈ రెండు స్థలములను శత్రువులు విడనాడిరి. అయినను మాకింకను భయముగనే యున్నది. కాని మునుపటంతటి భయ మిప్పుడు లేదని అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు.

పాంకుహరప్టు సతిగారు వెట్రోగ్రాడునకు పోవుట.

లండన్, జూన్ 6:— పాంకుహరప్టు సతిగారు వెట్రోగ్రాడునకు పోవు వసతు లన్నిటి నేర్పరచుటకు ప్రధాన మంత్రిగా రంగీకరించిరి.

దొరతనమువారు, సాంఘిక సభ

ప్యారిసు, జూన్ 6:— పరాసు ప్రజాప్రతినిధి సంఘము వారు తమదొరతనము వారయందు పూర్వవిశ్వాసము గలదని తీర్మానించిరి. ఆతీర్మాన వివరముల నీక్రింద పాండుపరచుచు న్నాము. పరాసుదేశ ప్రభుత్వమువారి ప్రజాప్రతినిధి సంఘము వారు రుష్యా ప్రజాప్రభుత్వము వారికిని, మిత్రమండలియొక్క తదితర ప్రజాప్రభుత్వము వారికిని వందనములు. పరాసు దేశమునుండి విదళింపజేయబడిన వారయ్య ఆల్ఫ్రేజిలారెయను ప్రతినిధులు 1871వ సంవత్సరములో పరాసు జాతీయసభవారికి తెలియబడిన సాన్న్యజనికపు టసమృత్తి నంగీకరించుచు న్నిటుల ప్రకటించుచున్నది. నిరంకుశాధికారపు జ్యోతి యన్యాయముగ యాకోడుపై జేసిన యుద్ధమునకు బదులు యుద్ధానంతరమున నాయాక్రామిత దేశము విడువ బడుటయే కాక ఆల్ఫ్రేకులారే యనుల మరల పరాసు దేశమునకు తిగిన నష్టపరిహారముతో గూడ నర్హింపవలయును. ఇతరప్రజలు జయింపవలయునని గాని, అణచివేయ వలయునని గాని యెట్టిదురుద్దేశమును గలిగియుండనందులన నది మిత్రమండలివారి వైస్యములు ప్రష్యును వైనికాధికారియు నణచివేసి చిన్న జాతులు, పెద్దజాతులు అన్నిటి స్వాతంత్ర్యమునకును యెట్టి భంగమును గలుగకుండుటకు పూచీపడున టుల జేయునని నమ్ముచున్నది. సహకారవైనిక కార్యనిర్వహణ మూమునను, రాజకార్యనిర్వహణ మూమునను, దొంతనము వారి ఫలితముల నందెదరి ఈ సంఘమువారు నమ్ముచున్నారు. తీర్మానముయొక్క వివరముకై వివాద మొంతదూరము జరిగి నదియు తెలుపగలదు. ఐకమత్యమును గూర్చి ఎం. రిబ్బటు గారు ఆకర్షనీయముగ నుపన్యసించిరి. "ప్రజాస్వాతంత్ర్య వాదులమగు మనల తప్తమాగ్గమున బెట్టి బ్రతుక్తిందు వారల మాటలవిని మనము మోసపోవలదు. మనయాస్తులను, రాష్ట్రములను మరల మన కిచ్చివేయ నిండు. మనకు చెందినవాటిని మాత్రమే మనముగోరుచున్నాము. చరిత్రమన నెచ్చటను గాన ని మహాదురన్యాయములకు ప్రతికారము జేయకుండ ప్రాపంచికాంతరంగ మెట్లూరకుండగలదు? పరాసు దేశనాయకున నేను మిమ్ము పాచ్చరింపలేదు."

దారుణముగు ఫిరంగియుద్ధము

లండన్, జూన్ 6:— విట్టుచేటు వంపుదగ్గర శత్రువుల పోరు ఆఫ్రిదారుణముగ జరుగుచున్నదని 12 జర్మను పత్రికలు వరుసగ ప్రకటించుచున్నవి. ఈదుపు వై వెనుకు దక్షిణమున మెన్నెన్ను, హోల్లెబేరు మధ్య నున్నది. ఈ ప్రదేశమంత ఆంగ్లేయులుకూడ మాత్రేప్పిల్లాల మహిమను కనుగొనుటకై దాడినల్పివారని జర్మనుపత్రికలు తెల్పుచున్నవి.

గొప్ప స్థానములు ఆంగ్లేయుల వశమగుట.

లండన్, జూన్ 5:— ఢిల్లీ రాత్రి ఢిల్లీ మార్షల్స్ సర్ దగ్గను హేను గారిట్లు ప్రకటించిరి: సాచేజానదికి దక్షిణముగ కొంచెము ముందు కేగితిమి. విద్యుచ్ఛక్తి సంజనక స్థాన మిప్పుడు మాస్థాధీనములో నున్నది. దీనికొకట భూరముగ ఆదివారమునాడు పోతిమి. నేను 75 మై నికులను వెళ్ళితిమి. వై వెనుక దక్షిణ భాగముందు జయవంశ మైన నాడి నల్పితిమి. రాత్రి ౧౨వంట్లు మేము కిరంగులతో పోరి శత్రువులకు కష్టము కలుగ జేసితిమి. 12 శత్రువిమానములను నేలగూల్చితిమి. ఆరింటిని నిష్క్రమణము గావించితిమి. మా విమానములు 5 కాన్పించుటలేదు.

శ్రీవసుకు కిరంగుల యుద్ధము

లండన్, జూన్ 6:—రణరంగముందు చాలవరకు ఆపుడపుడు కిరంగులతో పోరు జరిగినదని గతరాత్రి పరాసు వారు ప్రకటించిరి. ముఖ్యముగ డెల్టాయం, హద్దయె సుప్రదేశము, వాక్లరు పీఠభూములయందు కిరంగుల పోరు తీవ్రముగ జరిగెను.

నౌకావిమానముల దాడి

లండన్ జూన్ 6:—కాకా రాజ్యాలయమునా రిట్లు ప్రకటించిరి:—సముద్రమునకు 15 మైళ్ళదూరమున జర్మను విమాన మొకదానిని సోమవారమునాడు ఆంగ్లేయనౌకావిమాన మొకటి దండగ్రునుండి ముట్టడించింది. దానిని క్రిందకు పార దోలినది. సోమవారమునాటి రాత్రి బ్రూకెసుదగ్గర కొన్ని నౌకలను ముట్టడించితిమి. దానివై బాంబులను బరిచి నష్టపరచితిమి. ద్వారములు పాడైనట్లును, అంతగ్గాను లాశ్రయములు తగులబడినట్లును, మరచుట్టులోనున్న యుద్ధనౌక ఒకటియు మరికొన్ని నౌకలు మునిగిపోయినవని తెలియుచున్నది.

రుష్యా

రుష్యాలో స్థితి.

లండను, జూను 6:—పెట్రోగ్రాదునుండి వచ్చుతంత్రీ వార్తల యసందర్భతకు ముఖ్యకారణము లేఖా పరిశీలకుల ప్రవేశము లేకుండుటవలననని తెలియదగును. కెరస్కిగారిని వైస్యము లాదరించుట, అందుకుగించి అతడుచేసిన యుపన్యాసములు, ప్రత్యేకసంధి కిష్టపడకుండుటను చైతుల మహా సభ తెలియబరచుట, కెరస్కి-వంటి వారలనే యవి కాగ్య నిర్వాహక సభ్యులుగ పెన్ను కొనుట, గోర్కి-తెనివలవంటి అతివాదుల పక్షమున కొలది యభిప్రాయ పుత్రములే వచ్చుట మొదలగు వవి ష్టే క్యము మొ సగుచు న్నవి. ఇంక క్రోస్నడెట్ వృత్తాంతములును, ఆర్థికస్థితి వృత్తాంతములు నిందుక సంతాపకరములుగ నున్నవి. క్రోస్నడెట్ అతివాదులతో నిండిపోయినది. రసాయన శాస్త్రాభ్యాసకుడు నగలెమెనాఫ్ అను యువకుడు వార్తల నాయకుడుగ నున్నాడు. పెట్రోగ్రాదులో నావికులదింపివేసి దొంగతనము సంతతి నూడబెరికెదమని వారు భయపెట్టుచున్నారు. కూలీలు, వైనికులు మొదలగువారల ప్రతినిధుల సహాయము గలిగిన వార్తలచే దొంగతనమువారందుల కిండుకయు భీతికక తామె యాధికృత సొందగలవను ధైర్యముతో నున్నారు.

రుష్యానావికు లసంతుష్టు లగుట

లండను, జూను 6:—పెట్రోగ్రాదునుండి వచ్చు వార్త లింకను కలగావులగముగనే యున్నవి. కూలీలు వైనికులు మొదలగువారి ప్రతినిధుల మరల పెన్ను కొనవలసిన దని చెప్పు కిమిత్తము కొన్ని రుష్యా యుద్ధనౌకలు పెట్రోగ్రాదు నకు బోవుచున్నవని చిట్టచివరపు తింతివార్తలు తెలుపుచున్నవి.

క్రాన్సుడాలు నావికుల వెరపిపు

పెట్రోగ్రాదు, జూన్ 6:—క్రాన్సుడాలు నావికుల బెదరింపు ఏమియు జరుగలేదు. రషియానంతయు అంతర్భాగము లుగ విడిచింది స్థానిక కార్మిక వైనిక సంఘములకు పరిపాలనాధికార మొసగి పెట్రోగ్రాదులో కార్మిక వైనిక జీవీయ మహాజన సభ నేతృవచుటకు క్రాన్సుడాలులో నున్న నాయకుడగు లామ్మోతు గారు ఉద్దేశించు చున్నారు. క్రాన్సుడాలు మనుషటికంటె ఎక్కువ బలాఢ్యముగ నున్నదని లామ్మోతుగారు ప్రగల్భములను పలుకుచున్నారు. గొప్ప యుద్ధోగములన్నియు పూర్వపు వైనికోద్ధోగుల చేతిలో నున్నవి. జర్మనులు వచ్చినవోవారి కెంతయు లాభముకలుగును. వీరందరు వారికి సాయమొనర్చెదరు.

ఇటలీ

ఆస్ట్రియావారి టూర్పిడో పడవ మునుగుట.

లండన్, జూన్ 6:—ఆస్ట్రియా వారు ఇట్లు ప్రకటించిరి:—జూన్ 5-4వ రాత్రులందు శత్రువుల అంతగ్గా మొకటి ఆస్ట్రియా టూర్పిడో పడవను ఉత్తర ఎడ్రియాటిక్ సముద్రమున ముంచెను. పడవలోని సిబ్బంది చాలవరకు రక్షింపబడెను.

ఆస్ట్రియనులు వెనెసునై బాంబులను వదలుట

ఇటలీ వారు ట్రియస్టీనై బాంబులను బరచుట
రోము, జూన్ 6:—వెనిసు, పకోఫాల్కనునై ఆస్ట్రియనులు వ్యర్థముగ బాంబులను వదలిరి. ఆరాత్రి ఇటలీవైమానికుడు ట్రియస్టీనైదను, ఆమట్టుప్రక్కలను ఒకటన్న ప్రేలెను వర్షపులను బరిచినారు.

అమెరికా

అమెరికనులను యుద్ధమునకు నమోదు చేసికొనుట

లండన్, జూన్ 6:—నేను యుద్ధము నిమిత్తము 100 లక్షల అమెరికనుల పేర్లు నమోదు చేయబడినవి. వీరిలో మొదటి 5 లక్షల మందిని యుద్ధము నిమిత్తము తీసికొనెదరు. వాషింగ్టన్ లో ప్రజలందరు దీని పరియవసాన మరయుటకు కడు విరోధముగ చూచుచున్నారు. నిజముగ అమెరికనుల సమరోత్సాహముదీనివలన తెల్లము గాగలదని ప్రజలను కొనుచున్నారు. దీనికి ప్రతికూలముగ కొంతమంది వాదములు నలుచున్నారనియు, దొమ్మి జేయుటకుకూడ నిశ్చయించి రనియు తెలియుచున్నది. కాని వాషింగ్టన్ అధికారులు ఎట్టి అల్లరులు లేకుండగ సంతృప్తికరముగ కార్యము ఫలించునను నమ్మకముతో గూతుకొని యున్నారు.

ప్రజలందరు సమ్మతించుట.

వాషింగ్టన్ 6:—యూనై టెడ్డు స్టేట్సులో నమోదు చేయబడిన దినమంతయు అతి నెమ్మదిగ జరిగిపోయినది. ప్రజలందరు నిర్బంధక వైనికత్వమునకు ఉత్సహించి రనియు, సంగతులన్నియు అనుకూలముగ నున్నవనియు సాయంతన మంగు ఆరుగుంటులకు అట్టాచ్చే జనరలు గారు తెలియజేసిరి. ముగ్గురు మాత్రము బంధించబడిరి. ఈపట్టునడినవారు నిర్బంధక వైనికత్వమున ఎట్టి దౌర్జన్యమును చేసినవారు కారు. నిర్బంధక వైనికత్వము వలదని ఇంతవరకెవరును అడ్డుకొన్నలేదు.

సభభాసనూవేళ కారణము నడుగుట.

పెట్రోగ్రాదు, జూను 6:—సాంఘిక మంత్రియు, కార్మిక వైనికులే ప్రతినిధులును గలసి రోజంతయు సభాసమావేశ కారణ మరయుటయం దుండిరి. తత్కారణముగ వై ప్రతినిధులు, పెట్రోగ్రాదున కొక ప్రతినిధిని పంపుటకును, అతని కీ వైషయ్యత బావుట కధికారము నొసగుటకును నిశ్చయింపబడెను.

కర్ణుల పరాజయము

లండను, జూను 6:—రుష్యులు అధికారులట్టుల ప్రచురించుచున్నారు:—క్రీవోప్రదేశమున శత్రువులు విశేషముగ కిరంగులగాల్చిరి. కర్ణులు ఎర్జింగను దక్షిణభాగమును బట్టుకొన ప్రయత్నించిరి కానివారు తరిమివేయబడిరి. కర్గానూష కీకాగ్యభాగముననున్న రోవాన్స్కిను మే మాక్రమించితిమి. కర్ణులు దేవారుడే వై పునకు మరలుచున్నారు.

రెండుటన్నుల ప్రేలెను వస్తువులను

ప్రయోగించుట

లండన్, జూన్ 6:—ఇటలీఅధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—జేమియానోకు దక్షిణభాగమును యుద్ధము కొంచెము నెమ్మదిగ జరుగుచున్నది. స్టాండర్డునుండి ప్రముఖత గల మంచిస్థానమునకు మా క్రొత్త వైనికావని మార్చితిమి. నిన్నటిగోజున 250 మంది మాచేజిక్కిరి. ట్రియస్టీనై-యాన ఇరుపవారి దగ్గరనున్న స్వాక్ వైట్రోనై 2 టన్నులు ప్రేలెను పదార్థములను ప్రయోగించితిమి.

ఇటలీ వర్తికనౌకల రాకపోకలు

రోము జూన్ 6:—ఈ వారములో 446 వర్తిక నౌకలు గురక్షీకముగ ఇటలీ రేవులలో ప్రవేశించినవి. ఇందులో చేపల పడవలు, చిన్నపడవలు చేరవు. 2300 టన్నుల బరువు నకు లోనగు పోగయోజోకటియు, 200 టన్నుల బరువునకు లోనగు 6 తెరవాప నౌకలు మునిగినవి. చేపల పడవలు కూడ మునిగినవి.

వర్ణాశ్రమ ధర్మసభ

(తంతివలన)

నెల్లూరు, జూన్ 7:— వర్ణాశ్రమ ధర్మసభ 34 వ తేదీలను జయప్రథముగ జరిగినది. అధ్యక్షులగు రామచంద్రయ్యగారు, గణపతి శ్రీ గోవిందస్వామి ఆచారీగారు మున్నగు వారు 2 వ తేదీనాటికే వచ్చిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ సీతాపతి రావుగారును, కార్యదర్శులును అధ్యక్షుని పువ్వు మాలా లంకృతులను జేసిరి. 3 వ తేదీ యువయమున అధ్యక్షులును, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులును, కార్యదర్శులును, ప్రతినిధులును, పురమునకు పూర్ణకుంభముతో, స్వస్తి వచనములు పలుకుచు నాగస్వరముతో ఉత్సవమున పురమందిరమునకు పోయిరి. ప్రసిద్ధ పండితులును, ప్రముఖులును, అన్ని భాగముల నుండియు వచ్చిరి. ప్రసిద్ధులగు శ్రీ నిత్యానందస్వామి, బ్రహ్మ సందతీర్థస్వామి, వార్లు ను సభకు విచ్చేసిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసము నందు, వర్ణాశ్రమ ధర్మమును పునరుద్ధరణము చేయవలెనని కోరిరి. అధ్యక్షులు ఈ యుద్ధము ముఖ్యాశ్రయములను గూర్చియు, ఆవశ్యకతను గూర్చియు నుపన్యాసించి అన్ని ఆక్షేపణలకు సమాధానములు చెప్పిరి. ఈ యుపన్యాసాంతరము విశేష పాండిత్య ప్రకర్షములగు నుపన్యాసములు జరిగెను. బ్రహ్మ సంద తీర్థస్వామిగా రొక యుపన్యాసము నిచ్చిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముపట్ల రాజభక్తిని సూచించుచును, యుద్ధమున మిత్ర మండలికి విజయము కావలెనని ఆశిర్వాదించుచును, వర్ణాశ్రమ ధర్మములు పునరుద్ధరింపవలెననియును, తీర్మానము లామో దింపబడెను. వర్ణాశ్రమ ధర్మోద్ధ్వము జాతీయైక్యతకును, అభివృద్ధికిని భంగకరము కాదు. అధ్యక్షులకు అభినందనము లతో సభ ముగిసెను.

రాజకీయచర్చల నిషేధము

రాజకీ యాందోళనము నణచివేయుటను గూర్చి ఇటీవల గవర్నరుగారు చెప్పినవిషయముల సందర్భమున ఈదినము ఒకవిన్నపపునకల్లు నగరప్రముఖులకు అందజేసి పంపబడినది.

చెన్నపురి గవర్నరుగారికి

తమ రాజధాని నివాసులమును రాజభక్తులమును, న్యాయ శాస్త్రాధిత వర్తకులమును అగు ఈక్రిందసంకేతములు చేసిన మేము, అతిప్రాముఖ్యములగు రాజకీయ సంస్కరణముల కొరకు చేయు సక్రమ మగు రాజకీయ నాందోళనము నణచివేయుటకు ఏనిబంధనలను శాసింపవలదని నమ్రులమై వేడుకొను చున్నాము. అంగ్లదేశ ప్రధానమంత్రిగా రిటీనల చెప్పినట్లు ఈసంస్కరణములు భారతీయులను “విశేషకవర్తల” స్థితినుండి మార్చివారి పునోన్మద్ధికి తోడ్పడి హిందూదేశము నకు స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించునవి. ఈమహానుకూల పరిణామముకొరకు ఇతరుల సహాయమును, తోడ్పాటును అణచి వేయ బ్రయత్నించుట రాజధానియందంతటను అసంతృప్తికిని అల్లరులకును కారణమగునని విన్నవించుచున్నాము....

ఈవిన్నప పత్రమును 21 ఏండ్లకు వైబడిన ప్రతియూర పియను జనుడును, 18 ఏండ్లకు వైబడిన భారతీయుడును సంతకముచేసి చెన్నపురి పెటికో వెల వీధి, 14 నెంబరు, ఎం. సుబ్రహ్మణ్యంగారికి పంపవలెను.

చెన్నపురివిద్యాధి హితంకర సంఘము.

ఈ దిగున వివరింపబడిన పేరులగువారిని ఈసంఘమున కధ్యక్షులుగను సభ్యులుగను నియమించిరి. 1-6-1917 వ తేదీ మొదలు కీరు 2 వ త్యనములవరకును ఈ పదవులం దుందురు. అధ్యక్షుడు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము వైసు చాన్సలరు; ఉపాధ్యక్షుడు చెన్నపురి విద్యాశాఖాధికారి (డైరెక్టరు). సభ్యులు:—మోదరాబాదు: మైసూరు రెసిడెంట్లు కొల్లంకేడు రాజాగారు; మూ రికరెండు జి. వెల్లెండ్రెగారు; తిరువాన్కూరు విద్యాశాఖాధికారి (డైరెక్టరు) ఎల్. సి. హాన్సనుగారు, కొచ్చి విద్యాశాఖాధికారి ఎఫ్. ఎఫ్. డేవిసు. బి. ఏ. గారు, రాజధాని కళాశాలలోని పండిత కే. రాముని వివానగారు; న్యాయశాస్త్ర కళాశాల నుందలి పాలు అప్పా సామిగారు; మోదరాబాదు విద్యాశాఖాధికారి నయ్యురారావు మహానుగారు, విజయనగరం మహారాజా కళాశాలా ప్రధానాధికారి (ప్రిన్సిపలు) రావు బహదరు. కే. రామానుజాచారి గారు, మధుర ఆమెరికా మిషను కళాశాల ప్రధానాధికారి రికరెండు డబ్ల్యూ. ఎం. జుంబ్రో ఎం. ఏ. గారు; తిరుచినాపల్లి ఎల్. పి. జి. కళాశాల ప్రధానాధికారి రికరెండు అల్లెక-గార్జినరుగారు; చెన్నపురి విశ్వపులారి ఉన్నతపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు చింగు నెక్కరు గారు మా॥ యాకూబుహుస్సేనుగారు. కార్యదర్శులు: బారిష్టరు కృష్ణ మ పెండారే ఎల్. ఎల్. డి. గారు, న్యాయ శాస్త్ర కళాశాల ప్రధానాధికారి ఏ. డేవిసుగారు.

THE GREAT WAR

Essex Air Raid: Four Enemy Planes Felled

Ten Million Young Americans Enlist for War Service

REASSURING AND CONFLICTING STATEMENTS FROM RUSSIA

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN

Ample Warning Given.

LONDON, June 6. A Correspondent in an Essex town describes the air raid as very exciting. Ample warning was given of their approach for British airmen to ascend before the raiders reached the coast. The weather favoured the enemy, who flying at a great height, sought cover in the clouds but they were quickly spotted and engaged. For this reason they penetrated only a few miles inland and departed at a high speed after dropping their bombs. Their formation was quickly broken up by guns and armen. The town in question was crowded with women and children and hundreds of wounded soldiers were being entertained by means of trips in sailing craft. The first intimation to the people was a heavy cannonade by shore batteries which was regarded as practice firing, but the raiders suddenly appeared amid bursting shells. One turned somersault and dropped into the sea. Instantly motor launches darted to the spot but found no trace of the aviators.

Two Enemy Planes Felled.

It is officially announced that sixteen aeroplanes participated in to-night's raid. They crossed the Essex coast at a quarter past six and dropped bombs in the country districts and small towns of Essex, and proceeded to attack the naval establishment of the Medway. They dropped a considerable number of bombs and did certain damage to house property. The damage to naval and military establishments was negligible. Gunfire engaged and aircraft pursued the raiders, who losing two machines, made off to sea. The casualties were two persons killed and twenty-nine wounded.

Further Details.

A coast town correspondent reports that between eight and a dozen Taubes participated in to-night's raid. The hostile craft was hotly engaged by the fire of a certain place and also by British aviators with the result that the enemy was driven back and at least one was brought down falling in the sea like a rocket. Another was hit. Crowds watched the manoeuvres of the aircraft.

Total Casualties.

LONDON, June 6. It is officially announced that total casualties in yesterday's air raid were twelve killed and thirty-six injured. Damage done was not great.

The Naval Raids. Admiralty Statement.

LONDON, June 6. The Admiralty says.—A naval aeroplane from Dunkirk attacked on Monday a German machine, fifteen miles out at sea and drove it down in a vertical nosedive. We successfully bombed shipping at Burge on Monday night and observed a big explosion and many smaller ones. All our machines returned at daybreak and dropped many tons of bombs. All our machines returned safely. Four naval pilots patrolling from Dunkirk on Tuesday afternoon indecisively engaged eighteen German aircraft well out at sea from Ostend and chased them to England, while they were returning our naval machines from Kentish engaged them and drove two down and our naval machines engaged enemy over the Thames estuary. Ten naval pilots from Dunkirk later entered, sixteen machines returning from England and numerous fights occurred off Ostend. We completely destroyed two machines and drove down four others out of control two of which are considered to have been destroyed.

Half the Raiding Squadrons put Out of Action.

LONDON, June 6. Losses inflicted on yesterday's air raiders announced in communique issued to-day do not include two enemy aeroplanes officially reported brought down yesterday hence altogether four raiders were completely destroyed and six driven down. Thus more than half of the raiding squadron probably consisting of eighteen machines was put out of action.

The Honours List. Military Awards Reviewed.

ALLIANCE, June 5. LONDON, June 5th.—The Honours List is exhaustive from the military and political point of view, but does not cover the vast field of civil war work. This is the general criticism upon which it is expected that a new Civil List will be framed. Sir William Lever gets his Barony for his long career work among other things. Sir Edmund Albury is made a General because of his successful advances on the more and later against the Hindenburg Line. Brigadier-General Joyce becomes Major-General because of his Supply and Transport work in the offensive. Sir Charles ...

General not only because of his high position in India, but by the reason of his successful work in France and the Mediterranean. Major-General Purse is knighted as Master-General of Ordnance. Major-General Childs is promoted for his work in the Adjutant-General's branch. Colonel Tarré is promoted for Supply and Transport work at the War Office. Colonel Symes is given the O. M. G. for service at Khartoum as Military Secretary to the Sirdar. An extension of the Order of the Bath was expected, but like the Order of the Empire it does not appear. ("Pioneer.")

Pacifists to Stockholm.

Seamen's Union Action Endorsed.

LONDON, June 6. Mr Havelock Wilson, President of the National Seamen's and Firemen's Union said in an interview that he was receiving resolutions from branches of the Union in all parts of the country supporting the resolution passed by the Union's executive regarding the conveyance of pacifists to Stockholm and Petrograd (see June 5th). The Union has cabled this resolution to the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates. The Union is receiving hundreds of letters from all sorts of people including Members of the Commons, Clergymen and Barristers endorsing the Union's policy.

Obituary.

LONDON, June 6. The death of Lord St. Audries is announced.

RUSSIA

Threatened Demonstration Averted.

A New Scheme to Govern Russia.

LONDON, June 6. PETROGRAD.—The threatened demonstration of sailors from Kronstadt has not materialised. M. Lamaneff, the leader at Kronstadt, aims at subdividing Russia into innumerable petty units governed by local committees of workmen and soldiers, united loosely by a Congress of Workmen and Soldiers at Petrograd. M. Lamaneff boasts that Kronstadt is stronger than ever and that many high commands are really filled by ex-privates and that if the Germans come they will have a warm reception.

The Minister of Justice, in an interview, said that the Provisional Government would not tolerate independent districts. It was able to coerce Kronstadt but preferred to declare it a traitor revolution. He was confident that the reprobation of Russia would bring the extremists to reason.

The Situation in Russia.

CONFLICTING NEWS EXPLAINED

Reassuring and Disturbing Features.

LONDON, June 6. In connection with the confused and conflicting news from Petrograd it is important to remember that there is no censorship. Hence all sorts of reports with which Petrograd is filled and which in the present constantly changing conditions are unsuitable may be cabled without hindrance. Reassuring features are M. Kerensky's reception by the armies, his speeches with regard to that, and also the fact that the Peasants' Congress has shown itself strongly against a separate peace and has overwhelmingly elected men like M. Kerensky to its executive, while the extremists Max Gorky and Lenin polled only a few votes. On the other hand, news from Kronstadt regarding the economic situation is somewhat disquieting. Kronstadt is filled with extremists and visionaries led by a youthful chemist student named Lamaneff and they threaten to land sailors at Petrograd and overthrow the Government. The latter however is supported by the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates, and is determined not to flinch and is confident of gaining the upper hand.

Russian Seamen Dissatisfied.

LONDON, June 6. News from Petrograd continues to be confusing. The latest report is that Russian warships are on their way to Petrograd in order that the crews may demand the re-election of the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates, which they allege consists of little bourgeois.

The Secession Investigated.

LONDON, June 6. PETROGRAD.—The Socialist Minister and Workmen's and Soldiers' Delegates spent the day in Kronstadt investigating the reason for the secession. As a result of the conference at Kronstadt the Workmen's and Soldiers' Delegates decided to send a representative to Petrograd empowered to solve the misunderstanding.

TELEGRAMS.

Mrs. Pankhurst to Visit Petrograd.

LONDON, June 6. The Premier has granted Mrs. Pankhurst facilities to go to Petrograd.

Russian Offensive a Serious Business.

LONDON, June 6. The German newspapers interpret General Brusiloff's appointment as Generalissimo of the Russian forces as proving that the Russian Government seriously intends an offensive.

New Appointment for Alexieff.

LONDON, June 6. Reuter announces that General Alexieff has been appointed Military Adviser to Russian Government.

FRANCE

Fighting Submarinism.

French Engagements with U. Boats.

LONDON, June 6. PARIS.—Official returns for May show that there were twelve engagements between French patrol boats and submarines, fourteen between seaplanes and submarines, and three between coast defences and submarines.

Government and Socialist Conference.

Text of the Vote.

LONDON, June 6. PARIS. The following is the text of the vote of confidence in the Government passed by the Chamber. The Chamber of Deputies, the direct expression of sovereignty of the French people, addresses to the Russian Democracy and other allied democracies its greeting. Endorsing the unanimous protest, which in 1871 was made to the National Assembly by the Representatives of Alsace-Lorraine from France notwithstanding, it declares that it expects from the war which was imposed upon Europe by the aggression of imperialist Germany not only the liberation of invaded territories but also the return of Alsace-Lorraine to the mother country and just reparation for damage. Having no thought of conquest or subjugation of other peoples, it expects the efforts of the armies of the Republic and of the allied armies will permit of the crushing of Prussian militarism and of obtaining durable guarantees for the independence of great and small nations. The Chamber has confidence that the Government will assure these results by co-ordinated military and diplomatic action with the Allies. The text of the vote indicates how far the debate went beyond the question of passage to Stockholm, the refusal of which the Chamber thus emphatically endorsed. M. Ribot made a stirring appeal for unity. "Let us not be deceived," he said, "by the formulae intended to lead democrats astray. Let us seek the restitution of our property and the return of the Provinces which have never ceased to be French. We simply want what belongs to us. How could the universal conscience refuse reparation for atrocities unparalleled in history? It is in the name of Government put in the name of France that I appeal to you. (Prolonged Cheers)."

NORWAY

A Bottle Tells a Tale. Of a Sunken Submarine.

LONDON, June 6. CHRISTIANIA.—A bottle has been picked up on the Norwegian coast containing a paper signed by the entire crew of a German submarine stating that the submarine was sunk by a British cruiser on March 16 between Iceland and Norway.

AMERICA

10 Million Young Americans Enlist. For War Service.

LONDON, June 6. WASHINGTON.—Over ten million young Americans registered yesterday for war service. All Governors are unanimous in reporting complete quiet during registration.

Registration of Americans.

An Index to American Feeling.

LONDON, June 6. The results of to-day's registration of ten-million Americans from whom the first half-million will be selected for service are awaited with keenest interest at Washington. It is felt that the true feeling of America regarding the war will be manifested by this registration. Some hostile demonstrations and even rioting are expected, but Washington officials are confident that the result will be satisfactory.

Response Satisfactory.

WASHINGTON.—Registration Day throughout the United States was orderly. The Attorney-General, in a statement at six in the evening, said that the reports received by his department indicated a ready general response to conscription. Only three arrests had been made, none of which was the outgrowth of any serious situation. No case of resistance had come to the attention of the department.

BRAZIL

German Note to Brazil.

LONDON, June 6. RIO DE JANEIRO. The Dutch Minister on behalf of Germany has presented a note reserving the right to demand indemnity for the seizure of German steamers.

TELEGRAMS.

BELGIUM

Aerial and Naval Co-operation.

LONDON, June 6.

Experts emphasise that the co-ordination of aerial attacks on the Belgian coast with naval activity is giving evidence of the utilisation of the great development of aeronautics in operations for which troops would have been used before the war. It was obviously by this means that the enemy destroyers were forced to leave shelter and were promptly engaged by Commodore Tyrwhitt.

Fighting on Belgian Frontier.

LONDON, June 6.

AMSTERDAM.—Reports from the Belgian frontier continue to speak of constant heavy cannonading at Ypres and also on the Belgian coast. 800 wounded from Flanders arrived in a single night last week.

Raids on Ostend.

Great Damage Done.

LONDON, June 6.

The Admiralty says: Photographic reconnaissance over Ostend shows that yesterday's bombardment either seriously damaged or totally destroyed a majority of workshops in the dockyard, badly damaged the entrance gates, dockyard basin, wharf, and submarine shelter and also a destroyer under repair and apparently sank several vessels.

ITALY

Austrians Bomb Venice.

Italians Bomb Trieste.

LONDON, June 6.

ROME.—Seaplanes bombed Venice and Monfalcone but without effect. An Italian machine the same night dropped a ton of explosives on Trieste and its environs.

SUBMARINISM

French Steamer Torpedoed.

Thirty-six Passengers Missing.

LONDON, June 6.

The Messageries Maritimes steamer "Yarra" was torpedoed on May 29th. 690 persons were on board, of whom thirty-six Malagasy passengers are missing.

Austrian Torpedo Boat Sunk.

LONDON, June 6.

An Austrian official communique says that during the night of 3rd-4th June an enemy submarine torpedoed and sunk one of the Austrian torpedo boats in the northern Adriatic. The majority of the crew were rescued.

Arrivals and Departures.

LONDON, June 6.

The Admiralty announces that 2,693 merchantmen arrived at British ports during the week and 2,612 sailed. Fifteen vessels over sixteen hundred tons and three under were sunk. Seventeen vessels were unsuccessfully attacked. Five fishing vessels were sunk.

Arrivals and Departures.

At and from Italian Ports.

LONDON, June 6.

ROME.—During the week 492 merchantmen arrived at Italian ports and 446 sailed excluding fishingboats and small coasters, one steamer under 2,500 tons, six sailing-ships under two hundred tons and two fishing boats were sunk.

FRENCH FRONT

Violent Artillery Firing.

Germans and British Activity.

LONDON, June 6.

Twelve successive German communiques have emphasised violent artillery firing in the Wytschaete bend. The latter is the region between Messines and Hollebek, south of Ypres. British raids in the same sector are assumed by the German communique to be made for the purpose of ascertaining the effect of artillery fire.

Lively Artillery Activity.

LONDON, June 6.

Last night's French communique reported intermittent artillery action on the greater part of the front which were especially lively in Belgium, the Hurtebise Sector, and on the Vaulers plateau.

Seven German Aeroplanes Brought Down

LONDON, June 6.

This afternoon's French Communique reports very intense artillery action on Chemin des Dames and westward of it. Germans last evening launched two waves in attack against our position near Hurtebise. Assaults were thrown back to their own trenches after furious fighting in which the enemy sustained heavy losses. Our line was completely maintained. Lively actions occurred on the Belgian front at midnight. Seven German aeroplanes and a captive balloon have been brought down.

BRITISH FRONT

Struggle on the Souchez.

Enemy's Heavy Losses.

LONDON, June 6.

Reuter's correspondent at the headquarters says that prisoners were taken from three regiments in

yesterday's counter-attacks south of the Souchez river, in which the enemy employed over a division. As they were under the concentrated fire of our batteries which had positions registered to a nicety, their losses must have been very heavy. The Canadians who were driven back from the electric power station suffered from our guns razing buildings, rendering them shelterless. Nevertheless they fell back slowly fighting hard. To-day the Germans are being terribly shelled.

Details of Saturday's Fighting.

ALLAHABAD, June 6.

LONDON, June 5th.—A Correspondent at the Front explains that on Saturday night an attack was made directly westward of Avion and most of the fight was on the south of the river, although an advanced post was established on the north. By early dawn the British had captured the electric power station which was a nest of machine-guns. It had been considerably blown about by the artillery, but remained a formidable fortification when the British drove out the occupants with bombs and bayonets. Further south the British captured some brickstacks which had been transformed into troublesome strong point. It appears clear from the official reports that both points were subsequently relinquished, but doubtless their capacity for mischief has been considerably reduced. — ["Pioneer,"]

LONDON, June 6.

F. M. Haig this afternoon says:—We attacked last night northward of Scarpe river and made further progress on the western slopes of Greenland hill. We gained ground slightly westward of Lens. We carried out successful raids by night northward of Armentieres. We entered enemy's trenches at a number of points and inflicted many casualties.

British Recapture Strong Posts.

Great and Successful Aerial Activity.

LONDON, June 6.

F. M. Sir Douglas Haig to-night says we have made slight progress south of the Souchez river and now hold the electric power station for which fierce fighting took place on Sunday. We have taken seventy-five prisoners to-day. We made a successful raid south of Ypres. There has been great aerial activity, our machines bombing day and night with good results. We have brought down twelve German aeroplanes and driven down six others out of control. Five of ours are missing.

RUSSIAN FRONT

Kurds Defeated.

Russians Occupy a Town.

LONDON, June 6.

A wireless Russian official communique says.—There has been intense enemy artillery firing in the region of Krevo. Kurds, who attempted to attack southward of Erzingan, were beaten off. We have occupied Rovansir, northwest of Kermanshah, the Kurds retreating in the direction of Daevanrud.

ITALIAN FRONT

Two Tons of Explosives Dropped.

LONDON, June 6.

The Italian official communique says:—Southward of Jamiano fighting has been less intense. We slightly withdrew our new line in front of Flanders to a tactically more advantageous position. We took 256 prisoners yesterday. Our aircraft dropped two tons of high explosives on station of San Pyetro on the Trieste-Lubiana railway.

Tremendous Battle of Carso.

LONDON, June 6.

Reuter has received details from the Italian headquarters of tremendous battle which has been raging on the Carso. The Austrians instituted violent counter-offensive on June 3rd on a ten mile front from Falti just north of Castagnavizza to sea proceeded by intense bombardment. Enemy infantry was flung against Falti after fierce fighting. Enemy gained some ground but was driven out on June 4th by the third consecutive Italian counter-attack. On June 3rd enemy waves simultaneously attacked in sector of Castagnavizza line and again they were only repulsed after fiercest hand-to-hand fighting. On 4th enemy stubbornly renewed his attacks. Fighting swayed backwards and forwards and eventually the Italians held all their positions and even advanced at certain points, meanwhile after fierce bombardment and bayonet fighting the Italians withdrew from some of their positions on Hermada slopes but subsequently reoccupied almost the whole of positions temporarily lost. The whole counter-offensive resulted in enemy's increasing his already terrible losses.

Indian Telegrams.

[FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.]

[BY WIRE.]

SIMLA

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 6.

The following telegram dated 6th June has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The has been renewal of activity in western front both by the British and the Germans. The British attacked enemy positions south of the river Souchez near Lens, at first made good progress inflicting heavy losses on the enemy but the Germans subsequently delivered a number of violent counter-attacks with considerable force and the British were unable to maintain their gains. The Germans further south attacked the British advanced posts southwest of Cherishy and made some progress but the British by counter-attacks afterward recaptured the whole of the lost positions.

The Germans also launched an attack against the French positions north of Loffaux and gained a footing but were afterwards completely driven out. The Germans also made five big attacks in very dense waves of infantry sometimes being shoulder to shoulder upon French positions in Craonne plateau and momentary lodgment in advanced trenches. But French counter-attack drove the enemy out and the French maintain their positions intact.

The Austrians attacked the new Italian positions on the ridge east of Isonzo but though the assault was made with great stubbornness and after intense artillery preparation the Italians were able to maintain the positions won.

The British aircraft made two further attacks on the bases at Zeebrugge, Bruges and Ostend and dropped several tons of explosives.

Naval forces have been active on Anatolian coast destroying 147 sailing vessels laden with supplies.

The Russians occupied the heights in Sakiz region, 240 miles north east of Bagdad.

CALCUTTA

To Make Indian Defence Force

A Success.

A Calcutta Meeting.

CALCUTTA, June 6.

A conference of leading Indian citizens of Calcutta was held this evening under the presidency of Mr. B. Chakrabarty Barrister-at-Law at the Indian Association rooms to consider what steps should be taken to make the Indian Defence Force a success. A strong and influential committee consisting of among others Messrs. Rupendranath Basu, Surendranath Banerjee, Motilal Ghose and B. Chakrabarty was formed for the purpose of disseminating information regarding conditions of enlistment and registering names of applicants. It has also been settled to hold a public meeting at the Town Hall to appeal to the people to join the Defence Force.

Calcutta Congress Committee.

Protest Against Lord Pentland's Speech.

CALCUTTA, June 6.

At a meeting of the Bengal Provincial Congress Committee held this evening a resolution was passed strongly protesting against Lord Pentland's remarks against the Indian demand for self-government. It has also been settled to arrange for a monster memorial demanding self-Government to be submitted to the British Parliament.

Jail Administration in Bengal.

Report for 1916.

CALCUTTA, June 6.

A resolution on the administration of the Bengal Jails during the last year published to-day shows that in the early part of 1916 the average daily population was 15,540 as compared with 14,475 in 1915. After August 1916 the figures began to fall off and the total number of admissions during the year was 89,338, that is 973 less than in the previous year. Statistics regarding sickness and mortality are slightly less favourable than those of the previous year, the death rate being 22.4 as compared with the quinquennial average of 21. The scheme for converting the Berhampore Jail into a special tuberculosis jail still awaits the provision of a new central tubercular asylum for the Presidency. But, meanwhile, the Inspector-General has arranged to construct a temporary building for the treatment of tuberculosis prisoners from Western Bengal and proposes to make similar arrangements in one of the Eastern Bengal Jails. The output of jail manufactures was very satisfactory. A large quantity of cloths and bags was supplied to meet military requirements. The Midnapur Central Jail furnished the Army Department with 79,000 bandages and Dacca 17,342 blankets.

Cottage Industries For Anglo-Indians.

CALCUTTA, June 6.

This evening a meeting of the Anglo-Indian section of the Bengal Home Industries Association was held under the presidency of Mr. A. D. Pickford to devise means to further cottage industries for Anglo-Indians. A depot will shortly be opened for exhibition and sale of goods made by Anglo-Indian men and women.

UNITED PROVINCES

Educating the Depressed Classes.

Board of Education's Conclusions.

ALLAHABAD, June 6.

At a recent meeting of the Board of Education, the United Provinces, the question of amelioration of the condition of the depressed classes was discussed. It was concluded that it should be obligatory on the board to maintain special schools for depressed classes and whether the Government should make special contributions for the education of the depressed classes to such boards as found it necessary to apply for assistance. It was pointed out that the real difficulty was to get children to go to school and this could be best overcome by the agency of philanthropic bodies who brought to task the requisite missionary zeal. Moreover there were other large sections of rural population hardly less backward than the untouchables in matters of education and so long as this was so it would be unfair to compel boards to discriminate in favour of untouchables. For these reasons it was felt that it would be better to assist liberally private agencies for the education of the untouchables and a resolution was adopted to the effect that the Secretary's note relating to education of the untouchables and practical steps to be taken should be brought to the notice of municipal and district boards with the suggestion that they be asked to encourage individual persons to interest themselves actively in the movement. The Board also came to the conclusion that it was not necessary to give higher rates of pay to teachers who were willing to serve in schools for the depressed classes. Suggestions for the training of boys of the depressed classes as teachers were also not approved.

TELEGRAMS.

BURMA

Killing a Cooly By Torture. Manager Sentenced.

RANGOON, June 6. Ahmed Ali late Manager, Cocos Island, was to-day sentenced by the Sessions Judge, Hanthawaddy, to one year's rigorous imprisonment and fined Rs. 300 or 3 months further rigorous imprisonment on a charge of causing hurt to Baijath, coolie of Cocos. The accused who was in charge of a number of coolies was alleged to have ill-treated the deceased while the latter was ill for not doing his work by flogging, kicking and chaining him to a tree. That treatment went on for eight days when he died. The accused's defence was that the deceased was lazy at work and as he would run away into the jungle he caned him once as a disciplinary measure. He denied continual ill-treatment alleged by the prosecution. Two assessors believed the defence. The Judge differing from the assessors found the accused not guilty of culpable homicide with which he was charged but guilty of the minor offence of causing grievous hurt.

BOMBAY

A Distressing Sea-Story. By a Passenger of a Torpedoed Ship.

BOMBAY, June 6. An interesting letter has just been received in Bombay from a well-known English resident who recently sailed with his wife for England. Their ship was torpedoed at night in the Mediterranean and they were tossed about for four days in an open boat undergoing so much hardship that half of the 28 in the boat died. In the course of the letter, the writer says: "We had struck one of the Mediterranean storms. It got worse and worse and for three days and nights it blew with intense vigour. All the boats got separated as it was quite impossible to see one another in the waves that were running. Two sets of men were kept busy night and day baling from the very commencement till the end. At daybreak on Sunday morning we saw what looked like white clouds in the far distance. An hour or two later we thought that they were snow-clad mountains and steered for them. Luckily they were snow-clad and the place was Corsica. Late on Sunday evening (8 A. M.) we arrived and had to be helped in the last mile or so against the tide. When we reached the quay none of us could stand. All had to be carried ashore where we were given hot rum and milk and put to bed though not to sleep as a constant stream of Corsicans went through our bedroom (about 20 at a time) for over two days. Out of 28 who got into the open boat, at the end of the four days and nights' exposure to cold, wind, rain and waves only 14 landed. The others died and I personally had to put 8 or 10 overboard. My wife, the 3rd stewardess, and an old gentleman were provided with a certain amount of shelter by canvas awnings rigged up after a few hours at sea. All of us however were sitting in water practically the whole time and to this minute I cannot walk properly though perfectly fit in other respects. We got trench feet through being in ice cold water for 96 hours. My wife and the stewardess were very brave and earned the universal praise of all survivors for the really splendid pluck and cheeriness they displayed in spite of the really terrifying waves that were running on Friday and Saturday. Most of the men had removed their belts, I included; so that when the boat was capsize, an end which appeared inevitable, the struggle might not be prolonged. The ice cold water would soon cause one to sink with no belt on."

Non-Registration by Anglo-Indians. Defaulters Fined.

POONA, June 6. Alexander Scott, employed as foreman at Tata Electric Works at Lanowla was fined Rs. 25 and Alexander, a fitter at the same works was fined Rs. 10 for failing to register. Both are Anglo-Indians.

MYSORE

Mysore Economic Conference.

MYSORE, June 6. When the Economic Conference assembled to-day, the Dewan on behalf of the Conference congratulated Dewan Bahadur K. P. Puttana Chetty, President of the Pongalore Municipality, on the honour of the C. I. E. conferred on him on His Majesty's Birthday. He alluded to the many-sided public activities of the Dewan Bahadur and eulogised his services in various directions.

His Highness the Yuvarajah and Baba Sahib, brother of the ruler and Dewan of Dewas were present at the Conference to-day.

A proposition was moved recommending the Government to levy an educational cess in the State of quarter-of-an-anna in the rupee on land and excise revenue or on income tax. It was pointed out that the demands on the State by its numerous educational developments were great and there was difficulty in obtaining the necessary funds from any existing sources. The proposition, for want of a seconder, fell through.

SIND

Poor Health of Karachi.

KARACHI, June 6. At a dinner following the general meeting of the Sind Medical Union the Commissioner in Sind referred to the health of Karachi which he said was far from satisfactory. The Industrial work of the town was largely crippled by a prolonged and serious outbreak of malaria last autumn and winter and in the province malaria was so severe as to cause very heavy losses in the harvesting of crops. To effect any considerable improvement in public health were required very wide expansion of the activities of Public health departments of municipalities and other public bodies and that they could not get until they educated the people to an appreciation of this necessity and made them ready to provide

funds therefor. He announced that he had been in correspondence with the Sanitary Commissioner to the Government of Bombay with a view to arranging for certain gentlemen including Major Glen Leslon to give lectures on sanitary problems.

Brief Telegrams.

Opium sale to-day realised Rs. 6,72,775 for 210 chests out of 583 offered average price being Rs. 3,203.

A tenth educational division with headquarters at Jhansi (U. P.) will shortly be established by the United Provinces Government. Mr. Nawa Ram will be posted as Inspector of Schools of the new division.

The pilot and observer of the German raiding machine which fell into the sea were captured.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

It is officially announced that Lord Northcliffe has sailed for United States in response to the War Cabinet's invitation to co-ordinate the work of British missions there and to continue the task which Mr. Balfour successfully initiated in that respect.

The War Cabinet has appointed a committee to prepare a scheme for establishing Imperial Mineral Resources Bureau in order to collect information regarding the Empire's mineral resources and metal requirements and to advise on methods of development. The Committee includes Lord Islington, Mackenzie, N. S. Robinson, W. P. Schreiner and Sir G. H. Perley.

General Haig to-night says: "We successfully completed operation commenced last night northward of Scarpe and gained all our objectives. We captured positions on western slopes of Greenland hill on front of a mile taking 162 prisoners. Raids north of Ypres yielded a few prisoners. There has been considerable mutual artillery firing particularly north of Scarpe in the neighbourhood of Vimmy, Armentieres and Ypres. We brought down eight German aeroplanes and drove down eight others out of control seven of ours are missing."

LONDON, June 7. Last night's communique said: "After bombardment the German delivered several attacks at different points between Ailette and Loan Road and northwest of Brayenne-laonnois. Our fire immediately smashed two attempts against Mortier Wood and enemy suffered appreciably. Concentrated efforts north of Chemindos demes only succeeded in reaching our lines at a single point. Some portions of a front line trench remained in enemy's hands. Everywhere else he was thrown back. Struggle has been lively in Nieuport sector in Belgium."

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు

సిల్వా, జూన్ 6:— 6 వ తేదీని ఇండియా కార్యదర్శి గారు రాజప్రతినిధి గారి కి క్రిందివర్తివాద్య నవీరి.

పడమటి రంగమందు ఆంగ్లేయులు జర్మనులు మరల అవస్థించుము తీవ్రముగ ప్రారంభించిరి. లెన్సువర్డ్ సౌచెజు నదికి దక్షిణభాగమందున్న శత్రుస్థానములను ఆంగ్లేయులు ముట్టడించిరి. ప్రథమమున ఆంగ్లేయులు కొన్ని స్థానములను వైకొనిరి. కాని జర్మనులతమ సేనావాహినులను పంపి ఘోరముగ ప్రతియుద్ధముజేసి ఆంగ్లేయ సేనలను ముంచెత్తెవారు శత్రువులవాడి కాగలేక తమ క్రొత్త స్థానములను విడవాడి పోయిరి. చెరిసికి వైపునముల ఆంగ్లేయుల ముందు ప్రదేశములను జర్మనులు ముట్టడించిరి. కొంతవరకు ముందుకేగిరి. కాని ప్రతియుద్ధములు చేసి ఆంగ్లేయులు తాము కోల్పోయిన స్థానములన్నిటిని వైకొనిరి.

లాస్సాక్సు కు తర్ర ముఖమున జర్మనులు పరాసువారి స్థానములపై తలపడిరి. కొన్ని స్థానములు వీరవశమైనవి. కాని పరాసువైనికులు జర్మనులకు పూర్తిగ వెలగొట్టిరి. క్రానెగా ను పీఠభూమిదగ్గర జర్మనులు అసంఖ్యులగు కాల్బుసుల తో 5 సార్లు బాహావాహిని పెనుగిరి. కొన్ని కందకముల లోనికి జర్మనులు కులకాలము చొరబడిరి పరాసువారు లోనికి ప్రతియుద్ధములు చేసి తమ స్థానములన్నిటిని వశముజేసి కొనిరి.

విసాంజోకు ప్రాక్సిక్కున నున్న ఇటలీవారి క్రొత్తస్థానములను ఆస్త్రియనులు ముట్టడించిరి. జర్మను లెంత మొండిగ పోరినను, దీనికి పూర్వము ఫిరంగులతో దారుణముగ పోరిన ఇటలీవారు తాము వైకొన్న స్థానములను నిలబెట్టుకొనిరి.

ఆంగ్లేయ వైమానికులు బ్రూజి, బ్రూజెను, ఆస్టెండులపై ఇటలీవల రెండుసార్లు తలపడి బన్నులకొలది ప్రేతెను పరాసుములను కురిపించిరి. అనబోలియా తీరమందు నౌకాదళములు అతిమెలకువగ పనిచేయుచున్నవి. ఆనారపహాములను గొనిపోవుచున్న 147 తెరవాపదనులను నాశముజేసెను.

బాద్షాదుకు దూరమున ఈశాన్యముగ 240 మైళ్ల దూరమున నున్న సాకిజు ప్రదేశమందు కొన్ని కొండలను స్వాధీనము జేసికొనిరి.

మైసూరు ఆరికసభ.

మైసూరు, జూన్ 6:— నేటిదినమున సభ మరల సమావేశమైనపుడు సభతరఫున దివాను గారు బెంగళూరు పురపాలకాధ్యక్షులగు దివాజీ బహద్దూర్ కె. పి. పుత్తన్న చెట్టిగారికి చక్రవర్తిగారి జన్మదినోత్సవ సందర్భమున సి.వి.ఐ.బి.దగ్గర మీయ బడినందులకు వారి నభినందించిరి. దివానుబహద్దూరుగారు చేసిన లోకోపకారములను, వివిధ సేవలను ప్రశంసింపుచు వారు కొంతవడి ముచ్చటించిరి.

యువరాజుగారును, బాబాసాయిబుగారును, దీవాను దివానుగారును నేటిసభకు విచ్చేసిరి.

సంస్థానములో విద్యావిషయమున రు పాయకు ఆరు వైసులవోపున భూ యాదాయముపై విద్యాపన్ను, రా బడి పన్నును వేయవలసిన దని వారతనము వారికి సిఫారసు చేయవలసిన దని యొక తీర్మాన ముపపాదించబడెను. సంస్థానమున విద్య విశేషముగ వ్యాపించుచున్నదనియు, దాని శత్రుల నిర్వహించుట సంస్థానమునకు కష్టముగా నుండు ననియు, దానికొక కిప్పు సన్న ఆధారములనండి సామ్యము సమకూర్చుట గూడ కష్టముగా నుండును గాన పన్నుక వేయు తెంతయు యుచితమనియు దాని ప్రతిపాదన సమయమున చెప్పబడియెను. కాని యుపపాదనను నిలపరచవారు లేక నది పరాభూత మయ్యెను.

ఒంగోలు తాలూకా గ్రంథాలయ సభ

ఒంగోలు తాలూకా ద్వితీయ గ్రంథాలయ మహాజన సభ, చిన గంగాము రైలుస్టేషనునకు 8 మైళ్లదూరముననున్న కొమ్మెరపాడులోని గ్రామమున జూనునెల కడపటివారమున జరుగుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. సభాదినములు ముందు తెలుపబడును. మిట్టకొడ్డి వెంటనుబ్బారావు గారు సభాధిపత్యమును వహించుట కంగీకరించిరి. పాన్సలూరి రాఘవస్వామి గారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు. సాధ్యమైనంతవరకు గ్రంథాలయోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకు సభ కనబంధముగా నెంక గ్రంథాలయ ప్రదర్శనమును 2 రుతులకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

ఆంధ్ర స్వరాజ్యసమితి కాఖ సభ

(మా విశేషమున యొద్దనండి)

నెల్లూరు, జూన్ 6:—నిన్నటి ఉదయము ఆంధ్ర స్వరాజ్య సమితుల మహాసభ ఆంధ్రమహాజనసభ కొఱకు వేయబడిన ప్రత్యేక పండిటియందు సమావేశమైనది. ఆంధ్ర మండలములలోని వివిధపురములనుండి 50 మంది స్వరాజ్యవాదులు సభ నలంకరించిరి. మదనపల్లి స్వరాజ్యసమితి అధ్యక్షులు గాయవోటి గిరిరావు పంతులు బి. ఎ. గారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమున అధ్యక్షులు సభాధ్యక్షులను విశేషించిరి. పిమ్మట ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కార్యదర్శి యగు గాడిదగల్ల హరిశ్చంద్రులవారి పంతులుగారు స్వరాజ్యోద్యమముపట్ల ప్రజల కభిమానము గలుగుటకుముందు స్వరాజ్యవాదులు చేయవలసిన పనిని సూచించిరి. ప్రకృతము రాజ్యాంగయంత్రనిర్మాణము, అందలి లోపములను గురించి ప్రజలకు బోధించుటకు గాను ఆంధ్రమున కరపత్రములను ముద్రించి వివిధగా పంచిపెట్టకలయు ననిరి. తాము ప్రకృతము నాలుగు పత్రముల ముద్రించు చున్నామనియు వానిని త్వరలో స్వరాజ్య వాదుల కందజేయుద మనియు వారెరి. ఆంధ్ర మండలములలోని స్వరాజ్యకాఖల నెల్లూరి, కార్యనిధాము వారికి సూచించెదమనియు వారు చెప్పిరి.

అంకి కొన్ని తీర్మానములు, 4 తూర్త కాఖ వారు కరపత్రముల మద్రాసుగాను మా 60 ల నిచ్చి సభలకు నభినందించుచు, రాష్ట్రీయ కార్యదర్శిగారి కార్యవిధానమునకుగాను స్వరాజ్య కాఖలు నాలుగు మొత్తముమీద రూ 2000 ల నీయకొనుటకును, చేయబడినది.

కార్యదర్శిగారి పోషణమునకు సభ నలంకరించిన స్వరాజ్యవాదులు కొంత విరాళముల నిచ్చెదమని వాగ్దత్తమొనర్చిరి. అందు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తి గారు (కానీనాన కాఖ తరఫున) రూ 100 లు; చల్లా శేషగిరిరావుగారు (గుంటూరు కాఖపక్షమున) రూ 100 లు; చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము (పంతులుగారు) రాజమహేంద్ర వరకాఖతరఫున రూ 50 లు; ఎం. ఏ. ఎస్. శర్మగారు ఒంగోలు కాఖతరఫున రూ 25 లు; కొట బహురామశెట్టి, మంకర నుబ్బారెడ్డిగార్లు రూ 15 లు; నీ కుర్తి కాఖతరఫున అక్కరాజు వేంకట రామయ్యగారు సంగమ కాఖ పక్షమున రూ 10 లును నిచ్చిరి.

అధ్యక్షులకు మదనములు సమర్పించిన వెనుక సభ ముగిసినది.

ఇందియా దేశపు యుద్ధ ఋణము

ది 15-6-1917 సమీపించుచున్నది
త్వరపడుడు!

(ఇందునగురించిన వివరము 6-6-'17 వ తేదీవరకును యీ పత్రికయందు
ప్రకటింపబడినది)

I. 1920-1947 సం॥ యుద్ధఋణము

II. 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములు

1922 సం॥ యుద్ధపత్రములు

III. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు
సర్టిఫికేట్లు

ఈ యుద్ధఋణమునకిచ్చు సొమ్మునకు ఇండియా గవర్నమెంటువారే
హామీ గనుందురు

ఇంత నిర్భయముగ సొమ్ముపెట్టుబడిపెట్టుదగిన విషయము మఱియొకటి యుండదు

జూన్ నెల 15 తేదీ కావలవచ్చెడి దరఖాస్తు
లంగీకరింపబడవు

ఆలస్యమయిన పస్తాయింపుదురు

త్వరపడుడు!

త్వరపడుడు!

దరఖాస్తులు నమూనాలు, అకౌంటెంటు జెనరలువద్దకాని, ఏ బ్యాంకువద్దనో,
బ్రోకరువద్దనో, ఎల్లాకలెక్టరువద్దనోకాని దొరకును.

జె. బి. బ్రన్యేట్,

ఇండియా గవర్నమెంటు సెక్రటరీ.

కూ నూ రు

యుద్ధనిధి చందాలకై సభ.

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము.

యుద్ధనిధి చందాలను సమకూర్చుటకై మే నెల 31 తేదీని కూనూరులోనుక సభజరిగినది. చెన్నపురిగవర్నరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఆసయమున గవర్నరుగారిక గంభీరీకావన్యాసము నొసంగిరి. వారియుపన్యాస సం గ్రహ మీ క్రిందఁ బొందుపఱచుచున్నది.

యుద్ధనిధి చందాలను జయప్రదముగ ప్రోగుచేయుటకు మనరాష్ట్రములో ప్రతిఫలమునను ప్రబల ప్రయత్నములను చేయుచున్నాము. గతవారము ఉదకమండలమున జరిగినసమావేశములో 4 లక్షల రూపాయల చందాలు వచ్చినవి. నీలగిరి కూడ ఈనీతిచే తనదిని నిర్వర్తించునని వ్యుచున్నాను. మదరాసు ప్రైవ్యకాలాశాకను పోషించుట యందును, సిపాయిల సహాయార్థ మనేక సౌకర్యముల చేయుటయందును, ఇక ననేకవిధములను కూనూరువారు ధనసహాయ మొనర్చి తమ యుద్ధారస్వభావమును వ్యక్తపరచిరి.

ఇప్పుడు మన స్వాధీనముననున్న సామృత్యము యెంత స్వల్పమైనను, సామ్రాజ్య సంరక్షణార్థమును, యుద్ధమును త్వరలో నంతము మొదించుటకును వినియోగింప వలె నని చక్రవర్తిగారిమాటగ మీతో నేను చెప్పుట కీసభ సమావేశము చేయబడినది.

యుద్ధప్రారంభమున బ్రిటిషువారి జాతీయ ఋణము 7060 లక్షలపాను లుండెను. కడచిన మార్చి నెల 31 తేదీకి 88500 లక్షలపానులైనది. ఇప్పుటి కింపుమించుగ 40,000 లక్షల పాను లుండవచ్చును. మనము యుద్ధములో దినమునకు 72 లక్షల 50 వేల పానులు వ్యయము చేయుచున్నాము.

ఈ ఘోరసంగ్రామ మూలకముగ ననేకులు మరణించుచున్నారు. ఆహార పదార్థములు యూరపు ఖండ్ మండలంబును కరవుగనున్నవి. ప్రతివస్తువు యొక్క వెలయు మిక్కిలముగ నొచ్చినది. ఐరోపాఖండమున పంటలు లేకపోవుటచే పాశ్చాత్యదేశము లన్నియు కాటకావృతమై మహాక్షోభము మొదలుపెట్టినవి. భయము కలుగుచున్నది.

ఇట్టి స్థితిగతులను మార్చు నొందించుచుటకై యత్నించుట మనవిధి. ఈయుద్దేశమును తోడనే ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఈ ఋణమును తీసికొనుట కంగీకరించిరి. ఆంగ్ల దేశము లోపల నెక్కుడుపన్నును ఇండియా దేశమువైకట్టక, యెన్నడునులేని యెక్కువ వడ్డీనిచ్చు పద్ధతిపైని ప్రభుత్వమువారు ఋణమును తీసికొనుచున్నారు. ఈఋణము విషయమయి మీ కెట్టిభయమును లేకుండునటుల దొరతనమువారు మంచితన ఖాను చూపించుచున్నారు.

ఈ యుద్ధఋణమును మాడు విధములుగ నిక్షేపించవచ్చును:— 1. యుద్ధఋణము 2. యుద్ధపత్రములు 3. పోస్టాఫీసు నగదుపత్రములు.

(1) యుద్ధఋణము: 95 రూపాయలకు నూరురూపాయల ఋణపత్రములు అమ్మబడును. అందుచే మీసామ్యులకు 100 కి 5 క్కీ వంతున వడ్డీరాగలదు. 200 రూపాయలుగాని అంతకు నెక్కువగాని ఆర్జునీయ దలచుకొనినవారు సామ్యును అయిదువాయిదాలలో చెల్లింపవచ్చును. కాని కడపటివాయిదా సామ్యును 1917 సంవత్సరము, అక్టోబరు నెల, 15 తేదీనిచెల్లింపవలెను. మదరాసు బాంకింగ్ గాని, పోస్టాఫీసువద్ద గాని యుద్ధ ఋణపత్రములు దొరకును. మీరు ఇచ్చిన సామ్యునకు 1917 సంవత్సరము, ఆగష్టు నెల 14 తేదీనకు అయిన వడ్డీ ముందుగ నీయబడును. 1929 సంవత్సర నయినతరువాత 1947 సంవత్సరములోపున ప్రభుత్వమువారి యిష్టము ననుసరించి యెప్పుడైనను అప్పును తీర్చివేయవచ్చును. ఈఅప్పులపయిని రాబడి పన్ను విధింపబడును.

2. యుద్ధపత్రములు:—నీనినై రాబడిపన్ను లేదు. ఈపత్రము లెంతము ప్రయోజన కై నను మదరాసు బాంకింగ్ నీయబడును. పోస్టాఫీసు నేనింగ్కు బాంకింగ్ 25 రూపాయలు మొదలు 7,500 రూపాయలవరకును పత్రములను కొనవచ్చును. సామ్యులకు భూమికి చెల్లించినతరువాత 1917 సంవత్సరము ఆగష్టు నెల 14 తేదీనకు వచ్చువడ్డీ ఇవ్వబడును. అయిదువాయిదా సామ్యులకు ప్రారంభము 1920 సంవత్సరముగాని 1922 సంవత్సరముగాని దినిగియిచ్చివేయబడును.

(2) పోస్టాఫీసు నగదుపత్రము:— నీనినై రాబడి పన్ను లేదు. ఇది 1917-వత్సరము, ఏప్రిలు నెల 1 తేదీనుండి

యొనగబడును. ఒక పోస్టాఫీసు నగదుపత్రముయొక్క వెల రూ 7-12. ఈవిధముగ రూ 7-12 గుణాధికములుగ రూ. 5,31-8 వరకును ఎంతవిలువగల పత్రములనైనను కొనవచ్చును. ఈమొత్తమునకు అయిదు సంవత్సరములలో పృథుత్వమువారు 7,500 రూపాయల విచ్చెదరు. మీ రీపత్రమును కొనిన మొదటి సంవత్సరముననే సామ్యు కావలసిన యెడల రూ 7-12 లును పోస్టాఫీసులో నీయబడును. మొదటి సంవత్సరము దాటిన తరువాత మీకు సామ్యు కావలసిన యెడల అసలు సామ్యును అందుల కప్పటికగు వడ్డీతోగూడ నీయబడును.

ఈవిధముగ నెల్లవారును యుద్ధనిధికి తోడ్పడి, తమ వేశభక్తిని వెల్లడిచేసెదరు గాక యని తలచుచున్నాను.

(0)

ఉపాధ్యాయుల సంఘము.

విశాఖపట్టణమునందు సమావేశము.

పాఠశాలలందు క్రమ శిక్షణావసరము.

(మా స్వకీయ విలేఖనుని యొద్దనుండి)

విశాఖపట్టణము, మే 28:— విశాఖపట్టణ మండల పాఠశాలయల సంఘము మా పట్టణమునందలి బోధనాభ్యసన పాఠశాలయందు 28-వ తేదీని సమావేశమై యుపాధ్యాయులకు జ్ఞానదాయకములగు విషయములను మొన్నటివరకును చర్చించినది. గ్రామపాఠశాలల స్థితిగతులను బాగుచేసి యుపాధ్యాయులను జ్ఞానవంతులుగ జేయుటయే సభోద్దేశములలో ప్రథమము. మండలమునందలి వివిధభాగముల నుండి యుపాధ్యాయులు సభకు వచ్చియుండిరి. విద్యాధికులలో చాలమంది కూడ సభనలకరించిరి. మండల ప్రముఖులు చాల మంది సభ నిర్వహ్యముగ జరుగుటకు తోడ్పడుట ప్రశంసనీయము. బోర్డు పాఠశాలలందలి నిమ్న జాతులకు విద్యా ప్రదానము నందు సభవారు సుముఖులగుటకు బదులు కొంతవరకును విముఖులగుట చాల విచారకరము.

23-వ తేదీని సభ ప్రారంభమైనది. కే. నరసింహారావు పంతులుగా రగ్రామనాధిపత్యము వహించిరి. వ్యవసాయ విద్యను గురించి దువ్వూరి బాలకృష్ణమూర్తిగారును, ప్రకృతి రహస్య గ్రహణము, గ్రామాభివృద్ధిని గురించి, పాశ్చాత్య పురమునందలి బోధాభ్యసన పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు, ఏ. విశ్వేశ్వరరావుగారును, విభులముగ తెలియజెప్పిరి. ఎలి మెంటరీ పాఠశాలలోపాధ్యాయుల సంఘముల కార్యదర్శులు తమ తమ కార్యక్రమముల నివేదించిరి.

24-వ తేదీయందు జరిగిన సభయందు, డాక్టరు మల్లికు గారు ఆరోగ్యకాశ్రమ్యు గురించియు, బి. పట్టాభిరామయ్య గారు, పాఠశాలలందు డ్రాయింగును బోధించు విధానమును గురించియు, పార్వతీపురము పాఠశాలయందలి వ్యాయామోపాధ్యాయులు వ్యాయామమును గురించియు, శుభస్థినించిరి. వ్యాయామోపాధ్యాయులు వ్యాయామ అభ్యాసములనుచేసి, సభ్యులకు గనుపరచియుండిరి.

25 వ తేదీని గూడిన సభకు రావుబహద్దరు దుగ్గి రాల రామలింగ స్వామిగారు అధిపత్యము వహించిరి. రామలింగ స్వామి పంతులుగారు వయోవృద్ధులు, అనుభవజ్ఞులు. వారు విజయనగరము తాలూకా బోర్డులకు అధ్యక్షులుగ నున్నారు. భూగోళకాశ్రమ్య బోధనము గురించి విశాఖపట్టణము బోధాభ్యసన పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులును, ఏ. వి. ఎన్. కళాశాల ఆర్టింగు ప్రిన్సిపాలు ఎన్. కృష్ణస్వామిఅయ్యరు బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు విద్యను గురించియు నుపన్యసించియుండిరి.

ఎలి మెంటరీ పాఠశాలలందు శిక్షణ ముచితరీతిని యుండవలసిన యవసరము గురించి అధ్యక్షులు రామలింగస్వామి గారు సభాసదులకు నచ్చజెప్పిరి. ఉపాధ్యాయులకు వివిధ విషయములందు పరీక్షల నేర్పరచి అందు నెగినవారికి బహుమతుల నిచ్చు టుచితమనియు వారు వక్కాణించిరి.

లోకజుబోర్డు పాఠశాలలందు విద్య నేర్చుకొను నిమ్న జాతుల బాలకుల జీతములను తగ్గించవలసినదని యుపపాదితమైన తీర్మానము సభ్యుల యంగీకారము పొందలేదు. తరువాతను మామూలు మర్యాదలతో సభ సాంతముగ ముగిసినది.

గుంటూరు జిల్లా చేపల్లె తాలూకా నల్లూరు గ్రామమున గతనెల 27 వ తేదీని సుమారు 100 గృహములును, 20 గడ్డిపాములును ఆగ్నిహోత్రము పాల్గొనవనియు, ఒకశిశువును, కోళ్లను, మడికొన్ని జీవములును గూడ అగ్నిహోత్రుని కామాతి యయ్యెననియు, పశువులకును జనులకును పానీయమే దొరకకుండెననియు ఆ గ్రామమునుండి యొకరు వ్రాసిరి.

విశాఖపట్టణము వార్తలు

(మా విలేఖనునియొద్ద నుండి)

మరణము.

విశాఖపట్టణము, మే 30:—గత సాయంకాలము మా పట్టణమునందు సంతాపకరముగ విషయ మొకటి జరిగినది. మా యూరి పోష్టుమాన్యును, ఇన్స్పెక్టింగు టెలిగ్రాఫ్ మాన్యురును మరీ కొందరితో సముద్ర స్నానమునకు వెళ్లి స్నానము చేయుచుండగ వై చెప్పిన వా రిద్దరు నీటపడి కొట్టుకొనిపోయిరి. వారి శవములు నేటికింతవరకును కనుపడ లేదు ఎడ్వర్డు మార్కెట్.

మా ఎడ్వర్డు మార్కెట్ను విషయమయి పట్టణమునందు రెండుకుత్తు లేర్పడి మార్కెట్నుయొక్క ప్రయోజనమును వ్యర్థపరచుచున్నారు. వేలకొలది సామ్యువెట్టి ధర్మబుద్ధితో కట్టించిన క్రీ కురుపాం రాజాగారి మార్కెట్టును ప్రజలు తమలో తాము వివాదపడి సరి గా నుపయోగింపకుండుట వ్యవహార లక్షణముకాదు. కొండ తలకింద పెట్టుకొని రాళ్లకొరకు వెదకుకొనినట్లు సమీపమున దివ్యమైన మార్కెట్టు ఉండగా రోడ్డు ప్రక్కలను దుకాణములను బెల్చుకొనుచుండిన వర్తకుల దురవస్థకు మ్యునిసిపాలిటీల వారు చింతిలి సభ్యులతో యోచించి మార్కెట్టునకు సమీపము నందున్న వెలుపలిభాగమును మార్కెట్టు ప్రాంతముగా ప్రకటించి వర్తకులు మార్కెట్టునందే దుకాణములు పెట్టుకొను నేర్పాటుచేసిరి. ఆయేర్పాటును కలెక్టరును, దొరతనము వారును అంగీకరించి పెట్టుకొను అవిషయమును ప్రకటించిరి. మ్యునిసిపాలిటీ వారి యనుచుతిలేకుండ మార్కెట్టు ప్రాంతమునందు దుకాణములను కొందరు పెట్టదలచగా మ్యునిసిపాలిటీవారు వారిమీద కేసుచేసిరి. కేసును బెంచిమేజిస్ట్రేటు విచారించి కొట్టివేసెను. బెంచిమే జిస్ట్రేటు కేసును కొట్టివేయునప్పుడు మ్యునిసిపాలిటీవా రిటీవలచేసిన నిబంధనలును, దానిని ప్రభుత్వమువారు తమ గెజటునందు ప్రకటించిన విషయమును గమనించియుండక పోవచ్చును. స్థానికపాలనావ్యాప్తికి అవసరావసరములను జట్టి మ్యునిసిపాలిటీవారు చేసిన నిబంధనలను ప్రజ లుల్లంఘించుచుండగా శిక్షించవలసిన న్యాయపాలకులే నిర్లక్ష్యముచేసివేయుట స్థానిక స్వపరిపాలనమును వృద్ధిచేయదలచిన ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశమునకు భంగకరముగ నున్నది. బెంచిమేజిస్ట్రేటు తీర్పుపై మ్యునిసిపాలిటీవారేమి, ప్రభుత్వమువారేమి, ఏమిచేయదలచియున్నారో చూడవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారిందు ప్రమేయము గలిపించుకొని, ప్రజోపయోగకరములగు విషయములందు మ్యునిసిపల్ కానస తీరస్కార సమన్వితములగు బెంచి మేజిస్ట్రేటుల తీర్పులను ఖండించవలసి యుండును.

దేశమాత ధరావతు.

దేశమాత ధరావతు సందర్భమున (చందాలను కేర్ప నియమింపబడినవారిలో) ముఖ్య ప్రాణాగ్రామ గ్రామిణిచందాలను కృతజ్ఞతతో నందుకొనిరి. ప్రాధెనరు కె. రామమూర్తి నాయుడుగారు 100 రూ॥లు, కొండలు చెన్నపురి ఆంధ్రులు 25 రూ॥లు అనిబెసంటమ్మ 25 రూ॥లు, సేలంస్వరాజ్యసమితి వారు (మొదటి జను) 25 రూ॥లు, పెంజల వేంకటరత్నం గారు 15 రూ॥లు, వల్లూరి నూర్యనారాయణ రావుగారు 15 రూ॥లు, బి. కె. నరసింహంగారు (కొత్తరం) 6 రూ॥లు, బాలాంత్రపు శేషమ్మగారు 5 రూ॥లు, పి. పట్టాభిరామి రెడ్డి గారు (పట్టమడి) 5 రూ॥లు, ఎం. నరసింగరావు (సికింద్రాబాదు) 5 రూ॥లు, కె. దామోదరయ్య (కొత్తరం), వేమూరి గామకృష్ణ రావుగారు చెరి 3 రూ॥లు, నూర్యరాయ పుస్తక భాండాగారమువారు 2 రూ॥లు, సన్నిధి రాజగవరయ్యగారు (గూడినెదివి) 2 రూ॥లు. పి. స్వామిబాబు (నరసన్న పేట) 2 రూ॥లు, వి. ఎ. బొమ్మగంటి (నాగపట్టణము) 2 రూ॥లు, పి. రాధాకృష్ణయ్య (రాజమండ్రి), కె. సీతమ్మ (పితాపురము), పి. సీతావతిరాజు (అకిడు), డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణ, కె. శివరామదాసు (బెంగళూరు) గార్లు చెరి 1 రూపాయ మొత్తము 240 రూ॥లు.

తాడంకి యువజనసంఘము.—మూడు గ్రామములచే నెల కొల్పబడిన యువజనసంఘము బాగా యశస్వనదశలో నున్నదనియు 20 దినముల క్రిందటనే తత్కృష్ణా కొత్తన మత్స్య త్యావకరముగా జరుపబడెననియు, తదుపరి నేటివరకు కార్యలయముయొక్క ద్వారములు బంధింపబడియున్నవనియు నెలపులగుటచే పట్టణములవీడి యిచ్చట యానందించుదమకొను యువకుల కాశాభంగము కాకుండా కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులు వీలుకలుగ జేయ వలెననియు ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

మైసూరు ఆర్థిక మహాసభ.

సర్. ఎమ్. విశ్వేశ్వరయ్యగారి యువన్యాస సంగ్రహము.

ఈ మహాసభ ఆరువత్సరములనుండి సమావేశమగుచున్నది. ఈ సంస్థానములోని జనుల ఆర్థికాభివృద్ధికి ప్రయత్నించుటయే, ఆధిభౌతిక సంస్థితుల జ్ఞానమును వారికి చేకూర్చుటయు ఈ సభయొక్క యుద్దేశములు. ఐరోపా మహాసంగ్రామమువలన వర్తకవ్యాపారపు స్థితిగతులు పరిపూర్ణముగ మార్పునొందినను, తగిన యంత్రములు మనదేశమునకు రాకపోయినను, యీ యుద్ధమును సంస్కృతికరముగ నభివృద్ధి సొందుచున్నది.

ప్రస్తుత సంవత్సరమున జరుగుచున్న పని. వర్తకపరిశ్రామికశాఖను బాగుగ నేర్పాటుచేయుటకై ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వ్యాపార మభివృద్ధి నొందుటకు విద్య ముఖ్యమని గ్రహించి, అందులకు వలయు సౌకర్యముల సమకూర్చుటకు దౌరతనమువారు శ్రద్ధతో పని చేయుదురు.

విద్యాశాఖ మిగుల గణనీయుముగ పనిచేయుచున్నది. దీని ప్రయత్నముల మూలకముననే గత వత్సరమున 98 పుస్తక భాండాగారములు స్థాపింపబడినవి. ఇందులకు 10,000 రూపాయలు విరాళము లొసంగబడినవి. మరియు నిర్మూలకులకు వారసత్వములనిచ్చి విద్య నేర్పుటకును, విజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞానమును ప్రజాసామాన్యమున కొసంగుటకును, వారిని సాంకేతిక విద్యలో ప్రవేశింపగఁ జేయుటకును యీ విద్యాశాఖ ప్రయత్నించుచున్నది. పట్టెయందును పట్టణములయందును గల పుస్తకభాండాగారముల పనిని పరిశీలించుచుండుటయు, ప్రతి పట్టణములోను యువన్యాసకుల నియమించి ప్రజలకు జ్ఞానోదయము చేయుచుండుటయు యీ విద్యాశాఖవారి విధి.

విద్య విషయమై వెచ్చింపబడు సొమ్ము మిగుల హెచ్చగుచున్నది. ఇదివరకు విద్యాభివృద్ధికై 23,07,289 రూపాయలు ప్రభుత్వమువారు ఖర్చు చేయుచుండెడివారు. ఇప్పుడన్ననో 27,85,328 రూపాయలు వ్యయము చేయబడుచున్నవి. మరియు, సంస్థానమున నున్న ప్రాథమిక పాఠశాలలసంఖ్య వృద్ధి చెందినది. రాజ్యమున నిదివరకు 4,980 ప్రథమ పాఠశాలలుండెడివి. ఇప్పుడు వానిసంఖ్య 5,423 కు హెచ్చినది. ఈ విద్యాలయములలో చదువు బాలుకు రిదినరకు 1,29,728 మంది యుండెడివారు. ప్రస్తుతము 2,01,728 మందియున్నారు బాలికల సంఖ్యకూడ 28,480 మంది నుండి 48,280 మంది వరకు యెక్కుడైనది.

వ్యవసాయసంఘము వ్యవసాయ శాఖవారితో కలసి పని చేయుచుండును. వ్యవసాయమునకు తగిన ఎరువు దుకాణములను పెట్టుటకును, సహకార సంఘముల స్థాపించుటకును వీరు యత్నించుచున్నారు. ఫలవృక్షాభివృద్ధికై తోడ్పడుటయందును, వ్యవసాయ వస్తుపరికరముల పెంపొందించుట యందును వీరు ఘనతరముగ పనిచేసినారు. రైతులకు వ్యవసాయవిద్యను మాతృభాషలోనే నేర్పుటకు తగిన యేర్పాటులను యీ శాఖవారు చేయుచున్నారు. వాణిజ్యోపయుక్తమగు, చెఱకు, కాఫీ మున్నగుపంటలను వృద్ధిచేయుటకై తగిన వసతు లేర్పాటు చేయబడుచున్నవి. వ్యవసాయకస్తు ప్రదర్శనముల నేర్పాటు చేయుటయం దీశాఖవారు యెక్కువగ తోడ్పడుచున్నారు. వ్యవసాయ శాఖవారు, ఆర్థిక పరికరములతో పనిచేయుటకును, తబ్బాలమున వ్యవసాయాభివృద్ధి చేకూరునటులను యత్నించుచున్నారు. సంస్థానములో రైతు స్థలములయందు పరిశోధనను చేయుట లేర్పాటులు చేయబడినవి.

వాణిజ్య పారిశ్రామిక శాఖవారు బాగుగనే పనిచేయుచున్నారు. కాగితపు గుఱ్ఱముచేయు యంత్రశాలలను నిర్మించుటకును, ప్రత్తిమిల్లులను స్థాపించుటకును వీరలోచించుచున్నారు. పెన్సిలు నిర్మాణమునకు తగిన వసతు లేర్పరచుటకును, నల్లరాయి పరిశ్రమను వృద్ధిచేయుటకును, రంగులను తయారు చేయుటకును, ఇందుల కొక చిత్రము ప్రదర్శనశాలలను నిర్మించుటకును వీరు యత్నించుచున్నారు. యుద్ధమువలన తగిన యంత్రములు మన దేశమునకు రావలెకపోవుటచే యీపనులను నిర్వహించుట కింకను వీలులేక పోయినది.

వర్తక సంఘము గతవత్సరముననే స్థాపింపబడినది. ఇందులో 218 మంది సభ్యులు కలరు. ఈ సంఘము ప్రతివారమున వర్తక కార్య నివేదికమును ప్రకటించుచుండును. దీని యుప

సంఘము లనేకస్థలములలో నున్నవి. వర్తకులకు తగిన సమాచారములను సమకూర్చుటకై మదరాసు, బొంబాయి నగరములలో మన యేజంటున్నారు. మన సంస్థానమునుండి 6 గురు జపాను దేశమునకు బోయి ఆ దేశపు పరిశ్రామిక పరిస్థితుల నేర్చుకొనుచున్నారు. మంచి గంధపునానే కర్మాగారములో పని బాగుగనే జరుగుచున్నది. సబ్బులు, బొత్తాములు, రంగులు తయారుచేయుటకు ప్రథమ ప్రయత్నములు జయప్రదముగ జరిగినవి. ఇంక ననేక యత్నములు చేయబడుచున్నవి.

సహకారోద్యమము జయప్రదముగ నున్నది. సహకార సంఘములసంఖ్య 800 నుండి 934 వరకును హెచ్చినది. మండల తాలూకాభివృద్ధిని సంఘములు ఆర్థికమహాసభకు మిగుల సహాయమును చేయుచున్నవి. మహాసభచేసిన తీర్మానములను ఆచరణలోనికి కొనివచ్చుటకు వీరు చేయుప్రయత్నములు ప్రశంసనీయుములు. దీని మూలమున విద్య ప్రతిబిన్నస్థలముననుకూడ మిగుల నభివృద్ధి జెందుచున్నది.

విద్యము, నూనె, పెంకులు మున్నగువానిని తయారు చేయు కర్మాగార నిర్మాణమునకై ప్రారంభపరిశీలనములు జరిగినవి. ఈ మండలతాలూకా సంఘములు ఆయాస్థలములలో సభలను గావించి ప్రజల యభివృద్ధికై దగు యేర్పాటుల గూర్చి యోచించుచుండును. తమతమ స్థానములలో ఆర్థికాభివృద్ధికై పనిచేయుటకు యీ సంఘములవారు చందాలను వసూలు చేయుచున్నారు.

రాబోవు సంవత్సరమున చేయవలసిన పని. మన మిదివరలో చేసినపనిని వృధాచేయక ఫలవంతమగునటు లొనర్ప యత్నింపవలెను.

పరిశోధనమునకై యొక ప్రత్యేకసంఘమునుస్థాపించి, యొక కాగ్యరన్ని నియమించి, విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తలచే పరిశోధనల చేయించుచుండవలెను. ఈ సంఘమువారు వ్యవసాయక పరిశ్రామికాభివృద్ధికై తగు సలహాలను జేయుచుండవలెను. ప్రస్తుతము మనకున్న రసక్రియాశీలము నుపయోగపరచి, వలయునెడల దానిని వృద్ధిచేయ యత్నింపవలెను.

మన సంస్థానములోని అరణ్యముల శోధించుటకు తగిన రసాశాన కాన్పువేత్తల నియమించి, ప్రభుత్వమువారి యాదాయము మిగుల వృద్ధి నొందగలదు.

ప్రతి తాలూకాలోను స్థాయిసంఘముల నేర్పరచి ఆస్థలములోని విద్యాభివృద్ధికై తగు యేర్పాటులు వారే చేయునటులు నియమింపవలెను.

‘పల్లె’ మిగుల స్వల్పతమ మగు విభాగము. దేశమున కెట్టి యాన్నత్యము వలయుననినను అందులకై మొదటి ప్రయత్నము లిచ్చటనే జరుగవలెను. ప్రతి పల్లెయందును యీ క్రింద జెప్పబడు పరిస్థితులు గాన రావలెను.

(1) అధమపక్షము 100 కి 10 మంది అయినను పాఠశాలకు బోవలెను. ఆ గ్రామములో పాఠశాల లేకున్న యెడల పరిసరమునను పాఠశాలకు గ్రామస్థులు తమ పిల్లలను పంపవలయును.

(2) పెద్దవారలకు చదువను వ్రాతను నేర్పుటకు ప్రతి పల్లెయందును ఒక పాఠశాలయైనను యుండవలెను.

(3) పంటలనుబట్టి గ్రామవాసుల ఆర్థిక పరిస్థితులను ప్రతివత్సరమును గమనించుచుండవలెను. మనకి 1-కి సంవత్సరమునకు 33 రూపాయలకు తక్కువ ఆదాయము వచ్చిన యెడల ఆ గ్రామము బీదస్థితియందున్నదనియే తలపవచ్చును.

(4) 300 మంది గాని అంతకు యెక్కువగాని జనసంఖ్య గల ప్రతిపల్లెయందును నిపుణుడగు యొకకన్యకరియ్య, ఒక వడ్రంగియు అయిన నుండవలెను.

(5) వ్యవసాయముచే జీవనముచేయు ప్రతిసంసారమును, తన రాబడిని వృద్ధిచేసికొనుటకై మరియొక చిన్న వృత్తిని ఆవలంబింపవలెను.

(6) ముందు తటస్థము కాదగు నుత్పాదములలో నుపకరించుటకు ప్రతిరైతును రెండు సంవత్సరమునకు సరిపోయెడి ధాన్యములను నిలువచేసికొనవలెను. పల్లెటూరివారు ఋణములను తీయకుండుటకై వారిని హెచ్చరింపవలెను.

పట్టణములలో కూడ సామర్థ్యమును నిరంతరముపరచు యత్నములను చేయవలెను. తాలూకాలోకూడ యీవర్ధితి ననుసరించియే తమ యభివృద్ధికి పనిచేయవలెను.

ఇక విద్యావిషయములో 10 మందిలో నొకడైనను ప్రథమపాఠశాలలోను, 500 మందిలో నొకడైనను సాంకేతిక పాఠశాలలోను, 3000 మందిలో నొకడైనను ఉన్నతపాఠశాల కళాశాలలోను చదువుచుండవలెను. వ్యవసాయమును నూటికి 50 వంతున వృద్ధి సొందించుటకై యత్నింపవలెను. రెండు మాడు పెద్దపరిశ్రమలను, పదిపండ్లరెండు గృహపరిశ్రమలను ప్రతితాలూకాలోను నెలకొల్పవలెను.

కోవూరు తాలూకా విడువలూరు గ్రామమునందొక గమండ్ల శ్రీ వంటచెఱుకుకొఱుకు ఊరిబయటి ప్రదేశమునకు బోగా కొందఱు దుర్మార్గులూమెకు మానభంగ మొనర్చి దిగంబరిగ విడిచిపోయినయు, ఎవరో భగవదవతారము వలెవచ్చి బట్ట లిచ్చి అదృశ్యమయ్యెననియు శ్రీరామ ఒంటరిగ ఊరిబయటకు పోసీయ గూడదనియు ఆ గ్రామమునుండి యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

నోటీసు. (787)

శ్రీ పండిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ గేజి రయిలు, వేగనుల కుపయోగించు చక్రములు, ఇరుసులు, ఇత్తడి బేరింగులసహా 2 వేగనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుప, బీడుసామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగువ సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పండిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా } Hd Clerk

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested of this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిలా

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి కమిషనరులచే జరిగిన పరిశోధనల ఫలితములను బట్టి వారు, కురుపులను, మచ్చలను గలదేమిటనను
బట్టి, ప్రాతఃకాలమున అన్ని విధములను గలగు చర్మరొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వశావధిపూర్వకముగా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను ఆస్తి విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. కఠినమునందలి పొడరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాంగ్యమును గలగ జేయును. 16 శోభాలవర కుండుటకు 4 వారముల బుడ్డిలలో అమ్ముబడును.

ప్రాప్తికరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144. No. 2. BOMBAY.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

సల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును
ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలపునం జేసే కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న సలయవారు	
కంటే నే వ్రాసికొను టుచితము:	రెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.	పండ్లపొడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-కి 0-4-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0.	సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

శాకభక్షణము

భరతభండవాసుల మగు మన మార్యములు
వంశజులము: " అహింసా పామోధర్మ " అను నీతి
సెటిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా
ముగా పోస్టుచార్జియు మేమేధరించి పంపుచున్నాము.
కంటే నే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర ముడితం 5 గోవిందజీ,
అరవలగూడెం పోస్టాఫీసు 158, బ్రాహ్మణ, మదరాసు.

కుష్ఠరొగమున కమూల్యమగు మందు.

ఇది మిగుల శాస్త్రవ్యక్తమగు మందు. పది పదియైదు
రోజులు రాయుటకు న తల్లిని చచ్చులు, ఆట్లుకాక చర్మము
పై నురి యేవిధమైన కంగులను నిర్మూలముచేయును ముఖ్యము
గా నీరోగమునకు బాగ్రత దీనికొను (భాతరగు) మంది దియే.

(783) దీనివెల. టిన్న 1-కి రు. 4-6-0 అంచె కూలివేర.
Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

నీలమేఘము, అను సుజ్ఞానిచరిత్రము.

మొదటిది జ్ఞానమును కల్పించు అర్చిరాది మార్గమును
తెలియజేయుచున్నది. రెండవది ఆత్మ ఉజ్జీవింపు ఆచార్య
శిష్యులకు మును తెలియజేయుచున్నది. మొదటిదాని వెల
ఆ. 0-8-0; రెండవదాని వెల ఆ. 0-10-0. తపాలాచార్జీ చేరు
పరకాలకు & కో, నెం. 20 కృష్ణగుంటపేడి వద్రాసు.

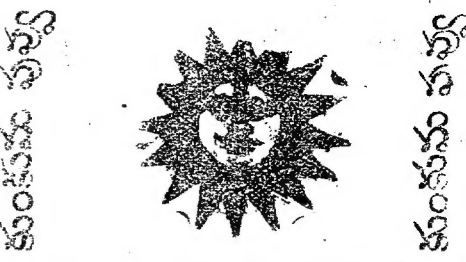
ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయల్కొలుపు. ఫిలుములు - జేరా - గ్యాసుడిక
- బొమ్మలకాడ్లు - గారడీ ప్రస్తకములు విక్రయించు
ము. క్యాటలాగు కావలెనా? (542)
లి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము

పచ్చకర్పూరం	"	2-0-0
అదిపచ్చికాన లేక జున్ను	తులం 1-కి	8-8-0
గోరోజనము, మంచిది	"	7-0-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వును
మానవర్గదారకును. కొనువారు సూర్యమాయుని
గమనింపుడు. కరస్పాడెన్ను మొదలగునా

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ.
(58) 21. హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

సీతారామాంజనేయ సంవాదము.

టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.

తెనుగున ఇది యొక్కటియే వేదాంత గ్రంథ
మని వాడుక. దీనికి సరియైన టీకాతాత్పర్యము
లను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణివర్మల నారాయణ
శాస్త్రిలవారిచేతను శ్రమా తల దేవరాజ సుధీ
గారిచేతను వ్రాయించి చక్కని అక్షరములతో
మేలైన కాగితములపై మా ఆనంద ముద్రాలయ
మున అచ్చుత్తించి ప్రకటించినారము. మేలయిన
క్యాలికో బైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.

శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు. రాగతాళము
లతో చేర్చబడియున్నవి. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వాముల
వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది.
కాలికో బైండు 0-8-0. తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకం.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,
(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు

ఇది రాగినలన తయారు కాబడలేదని రుజువుపర్చగల
సమస్తములు 100-0-0లు యినాం
గుణమిచ్చునొడల మీరు చెల్లించిన సాము
డివిగి యిచ్చివేసెదము.
(సమృద్ధిమైన మందు) [రిజిస్టర్డ్]

తామ్రమైనము

అన్ని చర్మరొగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు సిద్ధామృతము.
ఇది శ్రీకృష్ణుడు చంద్రారాధిగారు (జహించారు,
నిడదవోలు) వస్త్రా కొందరు గొప్పవారు పరీక్షించి మాకు
ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాబడినా. ఇది
యెట్టి కఠినమేహవ్యాధుల నయినను అతిమాత్రము నయినను
జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు చాఫల నయినను రాను
బాణమునలె ఖండించి యావనవంతులగా జేయును.

1 రకం 100 మూత్రలు	10-0-0
2 రకం 100 మూత్రలు	4-0-0

సగము బుడ్లున్న ఇవ్వబడును.
యస్. వి. యస్. రాజు అందు సన్స్
(778) లక్ష్మీనరసాపురం ఆంధ్రప్రదేశ్, గోధావరి జిల్లా.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

దంతచూర్ణము పండ్లతోముటుకు	...	0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు	...	0-4	మోహినీ తైలము పెండుకలు పెరుగుటకు	...	0-12
జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	...	1-4	కుష్ఠాకు తైలము డబ్బీ 1-కి	...	0-4	రోమహారి పెండుకలు ఊడుటకు	...	0-8
దంతకులహారి పండ్లతోముటుకు	...	0-8	గురతిద్రావకము సీసా 2-కి	...	1-0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి	...	1-0
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	...	1-0	కఫహారి శీతగల్లు దగ్గులకు	...	1-4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, మంచివి 50-కి	...	0-10
జ్వరహారి జ్వరములకు సీసా 1-కి	...	0-12	కఫహారిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బీ 1-కి	0-8		సుఖభోగి మాత్రలు	...	1-0
మూలశంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి	...	0-12	వాయువుపోట్లకు మందు	...	1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు	...	1-0
లేలుమందు లేలుకాటుకు సీసా 1-కి	...	0-8	గుండరితైలము, ముఖకాంతికి	...	0-8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి	...	0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	...	0-4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు	...	0-6	గ్రహాడి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి	...	0-8
కలరామాత్రలు వాంతిభేదకు	...	0-6	కర్ణకులహారి చెవిపోటుకు	...	0-6	రోజేదన మాత్రలు తలనొప్పులకు	...	0-12
గజ్జిక తైలము గజ్జిచీడలకు డబ్బీ 1-కి	...	0-8	జాలాబి మాత్రలు మలబద్ధమునకు	...	0-8	కాలినపుండ్లకు సూనె సీసా 1-కి	...	0-8
బాముకర్పూరము సీసా 1-కి	...	0-6	జంతువారహారి ఎముడికలకు	...	0-8	శేగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	...	1-0
శిలకు మందు సీసా 1-కి	...	0-4	కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	...	1-0	తొంబూలమాత్రలు, సువాసన గామండును 50-కి	0-8	

పోస్టు ఖర్చులు వేటు. అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.